

Jaarverslag 2013

Inhoud

JAARVERSLAG 2013	1
“DISCONNECT TO REFLECT”	1
DE MISSIE VAN LUISTERPUNT	2
OVERZICHT STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN 2009-2014	2
1. OVER 5 JAAR LUISTERPUNT	3
2. LEZERS, COLLECTIE, UITLENINGEN	5
2.1. Lezers.....	5
2.2. Collectie	18
2.3. Uitleeningen.....	28
2.4. Catalogus.....	40
2.5. Uitleendienst.....	42
3. COMMUNICATIE EN PROMOTIE, MET PARTNERS ALLERLEI	45
3.1. Van Ik haat lezen! tot Mag ik nog een boek?	45
3.2. Openbare bibliotheken.....	53
3.3. Woon- en zorgcentra	53
3.4. Knetterende Letteren, ons huistijdschrift	55
3.5. Over websites en Facebook-pagina's	58
3.6. Activiteiten en publicaties	60
3.7. Luisterpunt goes international	60
4. DIGI-LUISTERPUNT	62
4.1. ICT-dienst.....	62
4.2. Daisy in de huisstudio.....	63
5. MIDDELEN: BELEIDSPLAN, FINANCIËN, PERSONEEL, BESTUUR EN GEBRUIKERSRAAD	65
5.1. Nieuw beleidsplan	65

5.2. Financiën.....	66
5.3. Personeel	67
5.4. Raad van Bestuur en Algemene Vergadering.....	68
6. GEBRUIKERSRAAD	69
COLOFON.....	71
BIJLAGE 1: ARTIKEL IK HAAT LEZEN IN LOGOPEDIE	73
BIJLAGE 2: OPENBARE BIBLIOTHEKEN MET EEN DAISY-WERKING.....	74
BIJLAGE 3: PERSBERICHT WIPO-TREATY	80
BIJLAGE 4: PERSONEELSLEDEN	82
BIJLAGE 5: SAMENSTELLING BESTUURSORGANEN	83

“Disconnect to Reflect”

Deze opmerkelijke quote in een vrij filosofisch en ietwat highbrow krantenartikel* trof onze aandacht. Professionals in allerlei beroepssectoren worden geconfronteerd met een toenemend aantal devices (tablets, laptops, smartphones) en de overrompeling door allerlei apps, sms'en, blogs, Facebook, Twitter en e-mail, die ons dwingen te multitasken. Dit alles vreet niet alleen aan onze tijdsbesteding, maar tast ook ons brein aan. Veel professionals blijken niet meer in staat om te doen waarvoor ze betaald worden: hun hoofd gebruiken!

Het denkvermogen van veel breinwerkers wordt aangetast en gehinderd om na te denken. Er wordt dan ook aangeraden om geregeld een denkdag in onze agenda in te lassen, om breinbandbreedte voor onszelf vrij te maken: disconnect to reflect. Tijd nemen om te reflecteren leidt tot creatieve ideeën en onverwachte inzichten, zoals ten tijde van de antieke filosoof Archimedes. Je kent wel die overgeleverde mare over de Eureka-kreet in zijn bad.

Met dit jaarverslag voor 2013 heeft Luisterpunt alvast even gereflecteerd over het voorbije lustrumjaar. De directie heeft samen met de medewerkers opnieuw getracht om meer te doen dan activiteiten op te lijsten of veel werkingscijfers te genereren. In dit jaarverslag over 2013 staan we dan ook stil bij enkele inhoudelijke vernieuwingen of toekomstige uitdagingen. Uit 2013 onthouden wij vooral de maand juni met twee bijzondere zaken:

- Een geslaagde lustrumviering op 14 juni in Gent en de uitgave van een mooie en interessante lustrum-publicatie, waarvan u de teksten op onze website kunt lezen;
- Het afsluiten van een wereldwijd en historisch verdrag voor publicaties in aangepast leesformaat, op 26 juni in Marrakech.

De reflecties in dit jaarverslag sluiten aan bij een terugkerende traditie om elk jaar als iets specifiek te boekstaven.

- 2008: overgangsjaar met start van Luisterpunt
- 2009: jaar van expansie om via intermediairs beter de doelgroepen van leesbeperkte personen te bereiken
- 2010: consolidatiejaar van de vele vernieuwingen in de dienstverlening
- 2011: hervormingsjaar waarin via een interne reorganisatie meer efficiëntiewinst werd nagestreefd
- 2012: jaar van eigenheid in verbondenheid door als autonome organisatie meer te participeren aan netwerken met allerlei partners
- 2013: lustrumjaar, achteruit én vooruit kijken

Wij hopen dat u als lezer, in uw wellicht druk leven, ook een reflectiemoment vindt om even dit jaarverslag door te nemen en stil te staan bij wat de bibliotheekdienstverlening van Luisterpunt bracht en nog zal brengen.

Brussel, 26 maart 2014

Geert Ruebens
Directeur

Albert Keersmaekers
Voorzitter

* “Kunt u nog nadenken op kantoor: van homo sapiens tot homo interruptus”, door Wouter Van Driessche, in De Tijd van 17 februari 2014, http://www.tijd.be/service/modernminds_1

De missie van Luisterpunt

Luisterpunt is een gespecialiseerde openbare bibliotheek, een landelijke leetuurvoorzieningsdienst voor Vlaanderen en Brussel. Wij werken als verzendbibliotheek voor de steeds ruimer wordende doelgroep van leesbeperkte personen: blinden, slechtzienden, dyslectici, ouderen met leesproblemen en personen met een motorische beperking. Wij bieden hen gratis een laagdrempelige en kwaliteitsvolle dienstverlening aan. Persoonlijke begeleiding op maat is daarbij cruciaal.

Luisterpunt streeft naar inclusie en het recht op gelijkwaardige toegang tot kennis en informatie, cultuur, ontspanning en educatie. Wij realiseren een collectieaanbod in de diverse aangepaste leesvormen, waaronder braille- en luisterboeken (Daisy-boeken). Onze collectie is gevarieerd en actueel. Wij implementeren technologische vernieuwingen in onze werking.

De gebruikers staan centraal in onze openbare bibliotheek. Via een gebruikersraad betrekken wij hen systematisch bij onze dienstverlening. Met de hulp van verscheidene strategische partners en intermediairs, zoals openbare bibliotheken, sociaal-culturele middengroepen en voorzieningen voor ouderen, streven we naar een groter en volwaardiger bereik van leesbeperkte personen.

Overzicht strategische doelstellingen 2009-2014

1. LUISTERPUNT BEREIKT MEER MENSEN UIT DE DOELGROEP VAN PERSONEN MET EEN LEESBEPERKING, WAARONDER BLINDEN EN SLECHTZIENDEN.

2. LUISTERPUNT REALISEERT EEN DIGITALE DIENSTVERLENING EN SPEELT IN OP DE NIEUWE ICT- EVOLUTIES.

3. LUISTERPUNT VOERT EEN ACTIEF EN ADEQUAAT COMMUNICATIE- EN PROMOTIEBELEID.

4. LUISTERPUNT WERKT STRUCTUREEL SAMEN MET STRATEGISCHE PARTNERS EN MET INTERMEDIAIRE ORGANISATIES.

1. Over 5 jaar Luisterpunt

Luisterpunt blies op 7 januari 2013 5 kaarsen uit. Dat wilden we niet onopgemerkt laten voorbijgaan!

- vijf jaar één Vlaamse openbare bibliotheek voor personen met een leesbeperking,
- vijf jaar steeds betere en uitgebreidere samenwerking met de andere bibliotheken in Vlaanderen en Brussel,
- vier jaar samenwerking met de Vlaamse ouderenraad, met woon- en zorgcentra en lokale dienstencentra,
- drie jaar samenwerkingsovereenkomst met onze Nederlandse collega's,
- anderhalf jaar overeenkomst met de uitgevers (Vlaamse Uitgevers Vereniging) om Luisterpunt ook open te stellen voor personen met dyslexie,
- een jaar Ik haat lezen!-campagne voor kinderen en jongeren met dyslexie, waarbij we het vaak gehoorde 'Ik haat lezen!' ombuigen tot 'Mag ik nog een boek?'
- vier jaar samenwerking met Wablieft, om ook nieuwkomers en mensen uit basiseducatie te laten proeven van goede boeken, met audio-ondersteuning,
- vijf jaar werken aan en ijveren voor toegankelijke lectuur voor iedereen die het nodig heeft,
- vijf BibWebAwards later,
- een succesvolle, internationale IFLA Satellite Conference (Libraries serving Persons with Print Disabilities): P3: Publishers, Public Libraries, People (Lamot, Mechelen, 2009),
- vele publicaties, workshops en lezingen,
- een Vlaamse stemmencommissie die de stemmen van de kandidaat-inlezers beoordeelt
- te veel om op te noemen: partnerships, activiteiten, beurzen, overlegmomenten, ...
- meer en meer auteurs die hun eigen boek inlezen, tot grote tevredenheid van onze lezers
- meer lezers die de weg vinden naar Luisterpunt
- twee jaar braille-enkel
- vijf jaar werken aan betere boeken, efficiënte dienstverlening, grote klantvriendelijkheid
- kortom, vijf jaar Luisterpunt is vijf jaar met plezier zorgen voor goede boeken voor tevreden en meer lezers, met een ploeg die een boon heeft voor haar doelgroepen ...

Natuurlijk wilden we dit vieren, eren, er even stil bij staan, om dan weer stevig vooruit te gaan. Want er is nog veel werk aan de winkel.

Vieren, feesten, dat deden we, op 14 juni in de Balzaal van de Vooruit in Gent.

En ook hiervoor werkten we samen: met deBuren, met de Vooruit, met enkele fantastische muzikanten en met onze gastvrouw Frieda Van Wijck.

Het programma bestond uit:

Een literair luisterprogramma.

Tijdens ons feest stonden de citybook-verhalen van deBuren in de kijker.

We hadden Annelies Verbeke, Peter Holvoet-Hanssen en Bart Van Loo te gast. Een vrouw die boeken schrijft, een man die vooral poëzie uitvindt en een man die (populaire) non-fictie schrijft.

Annelies Verbeke en Bart Van Loo hebben voor Luisterpunt al eigen werk ingelezen.

Peter Holvoet-Hanssen schreef een citybook over Oostende, Bart Van Loo eentje over Chartres en Annelies Verbeke over 'Woonplaats Gent'.

Citybooks-auteurs lazen voor en gingen in gesprek met Frieda Van Wijck.

Receptie en verjaardagspeech door onze voorzitter Albert Keersmaekers.

We maakten ook bekend welke inlezer door onze lezers werd verkozen tot beste inlezer. Greet Pernet werd de gelukkige winnaar. Greet is een vaste waarde als stem bij Knetterende Letteren, en daarnaast leest ze sinds 1982 boeken in. Al een hele poos dus. We hebben haar dan ook [uitgebreid in de bloemetjes gezet](#).

Aansluitend openden muzikanten Sacha Van Loo en Geert Maekelberg het **swingend danscafé**.

Frieda Van Wijck, Peter Holvoet-Hanssen, Annelies Verbeke en Bart Van Loo

Greet Pernet, beste inlezer

We hebben ervan genoten!

De inhoud van de publicatie die we naar aanleiding van ons lustrum publiceerden, kunt u [op onze website](#) terugvinden.

2. Lezers, collectie, uitleningen

De statistieken over Daisy en braille geven ons telkens een overzicht van het aantal lezers, de collectie en de uitleningen.

In 2013 werden de statistieken iedere maand naar alle bestuursleden en medewerkers van Luisterpunt gemaïld.

2.1. Lezers

Voor Daisy worden bij de lezers alle actieve lezers, alle actieve instellingen zonder bruikleencollectie en alle actieve instellingen met bruikleencollectie weergegeven. Vroeger telden we instellingen zonder bruikleencollectie op bij de particuliere lezers. Nu maken we deze categorie apart zichtbaar. Actief betekent dat de lezer of de instelling een boek heeft ontvangen of teruggestuurd, of een boek voorafgaand aan een periode nog niet (volledig) heeft terugbezorgd.

De nieuwe actieve lezers zijn een deelverzameling van de actieve lezers. Zij ontvingen in de loop van 2013 voor de eerste keer een boek in aangepast leesformaat.

Aan bibliotheken, rusthuizen en dienstencentra, ziekenhuizen, scholen, logopediepraktijken en andere instellingen stelt Luisterpunt gratis bruikleencollecties met Daisy-boeken ter beschikking. De pakketten worden gekozen door Luisterpunt of door de organisaties.

Voor braille wordt er eerst een overzicht gegeven van alle lezers. Daarna wordt dit gesplitst in de lezers van braille-enkel en braille heen-en-terug.

Gestopt zijn met actief lenen bij 'totaal actieve lezers en instellingen' betekent dat de lezer gestopt is met Daisy of met braille. Indien de lezer zowel gestopt is voor Daisy als voor braille, wordt hij/zij maar 1 maal geteld.

ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN DAISY-BOEKEN			
	Nieuw actief ingeschreven lid	Gestopt met actief lenen	Alle actieve lezers
JEUGD			
Kleuters (0-5 jaar)	1		1
Kinderen (6-11 jaar)	191	5	307
Jongeren (12-14 jaar)	163	2	402
Subtotaal jeugd	355	7	710
VOLWASSENEN			
Adolescenten (15-17 jaar)	99	8	288
Volwassenen (18-50 jaar)	169	42	791
Medioren (51-60 jaar)	56	26	400
Jongsenioren (61-70 jaar)	50	20	446
Senioren (71-80 jaar)	59	30	411
Hoogbejaarden (81-110 jaar)	89	103	676
Subtotaal volwassenen	522	229	3.012
TOTAAL	877	236	3.722

ACTIEVE INSTELLINGEN ZONDER BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN			
	Nieuwe actieve instelling	Gestopt met actief lenen	Alle actieve instellingen
Andere instellingen			6
Bibliotheken			3
Logopediepraktijken	2	1	2
Rusthuizen & dienstencentra	3		33
Scholen	3		14
Ziekenhuizen	1		1
TOTAAL	9	1	59

ACTIEVE INSTELLINGEN MET BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN			
	Nieuwe actieve instelling	Gestopt met actief lenen	Alle actieve instellingen
Andere instellingen	5		20
Bibliotheken	4		271
Logopediepraktijken	9		20
Rusthuizen & dienstencentra	18	3	366
Scholen	61		149
Ziekenhuizen		1	18
TOTAAL	97	4	844

ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN ALLE BRAILLEBOEKEN			
	Nieuw actief ingeschreven lid	Gestopt met actief lenen	Alle actieve lezers
JEUGD			
Kleuters (0-5 jaar)			
Kinderen (6-11 jaar)	3		9
Jongeren (12-14 jaar)	2		8
Subtotaal jeugd	5		17
VOLWASSENEN			
Adolescenten (15-17 jaar)	2	1	6
Volwassenen (18-50 jaar)	28	5	101
Medioren (51-60 jaar)	7		39
Jongsenioren (61-70 jaar)	18	3	57
Senioren (71-80 jaar)	8	1	25
Hoogbejaarden (81-110 jaar)	2	1	8
Subtotaal volwassenen	65	11	236
TOTAAL	70	11	253

ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN BOEKEN BRAILLE-ENKEL			
	Nieuw actief ingeschreven lid	Gestopt met actief lenen	Alle actieve lezers
JEUGD			
Kleuters (0-5 jaar)			
Kinderen (6-11 jaar)	3		7
Jongeren (12-14 jaar)	2		5
Subtotaal jeugd	5		12
VOLWASSENEN			
Adolescenten (15-17 jaar)	2		4
Volwassenen (18-50 jaar)	24		43
Medioren (51-60 jaar)	7		19
Jongsenioren (61-70 jaar)	18		34
Senioren (71-80 jaar)	8		14
Hoogbejaarden (81-110 jaar)	2	1	4
Subtotaal volwassenen	61	1	118
TOTAAL	66	1	130

ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD BOEKEN BRAILLE-HEEN-EN-TERUG			
	Nieuw actief ingeschreven lid	Gestopt met actief lenen	Alle actieve lezers
JEUGD			
Kleuters (0-5 jaar)			
Kinderen (6-11 jaar)		1	5
Jongeren (12-14 jaar)		1	5
Subtotaal jeugd		2	10
VOLWASSENEN			
Adolescenten (15-17 jaar)		2	4
Volwassenen (18-50 jaar)	9	10	83
Medioren (51-60 jaar)		3	27
Jongsenioren (61-70 jaar)	1	10	34
Senioren (71-80 jaar)		1	16
Hoogbejaarden (81-110 jaar)		2	5
Subtotaal volwassenen	10	28	169
TOTAAL	10	30	179

ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN ZOWEL DAISY- ALS BRAILLEBOEKEN			
	Nieuw actief ingeschreven lid	Gestopt met actief lenen	Alle actieve lezers
JEUGD			
Kleuters (0-5 jaar)			
Kinderen (6-11 jaar)	2		6
Jongeren (12-14 jaar)			4
Subtotaal jeugd	2		10
VOLWASSENEN			
Adolescenten (15-17 jaar)	2		4
Volwassenen (18-50 jaar)	19		58
Medioren (51-60 jaar)	4		23
Jongsenioren (61-70 jaar)	9		31
Senioren (71-80 jaar)	6		13
Hoogbejaarden (81-110 jaar)	1		4
Subtotaal volwassenen	41		133
TOTAAL	43		143

TOTAAL ACTIEVE LEZERS EN INSTELLINGEN			
	Nieuw actief ingeschreven lid	Gestopt met actief lenen	Alle actieve lezers
Jeugd	363	7	724
Volwassenen	632	240	3.355
Subtotaal particulieren	995	247	4.079
Instellingen zonder bruikleencollectie	9	1	59
Instellingen met bruikleencollectie	97	4	844
Subtotaal instellingen	106	5	903
TOTAAL	1.101	252	4.982

Luisterpunt heeft eind 2013 in totaal **4.982 actieve lezers**, waarvan 4.079 particuliere lezers. We tellen 3.722 particuliere Daisy-lezers, 59 instellingen zonder bruikleencollectie en 844 instellingen die gebruik maken van een bruikleencollectie.

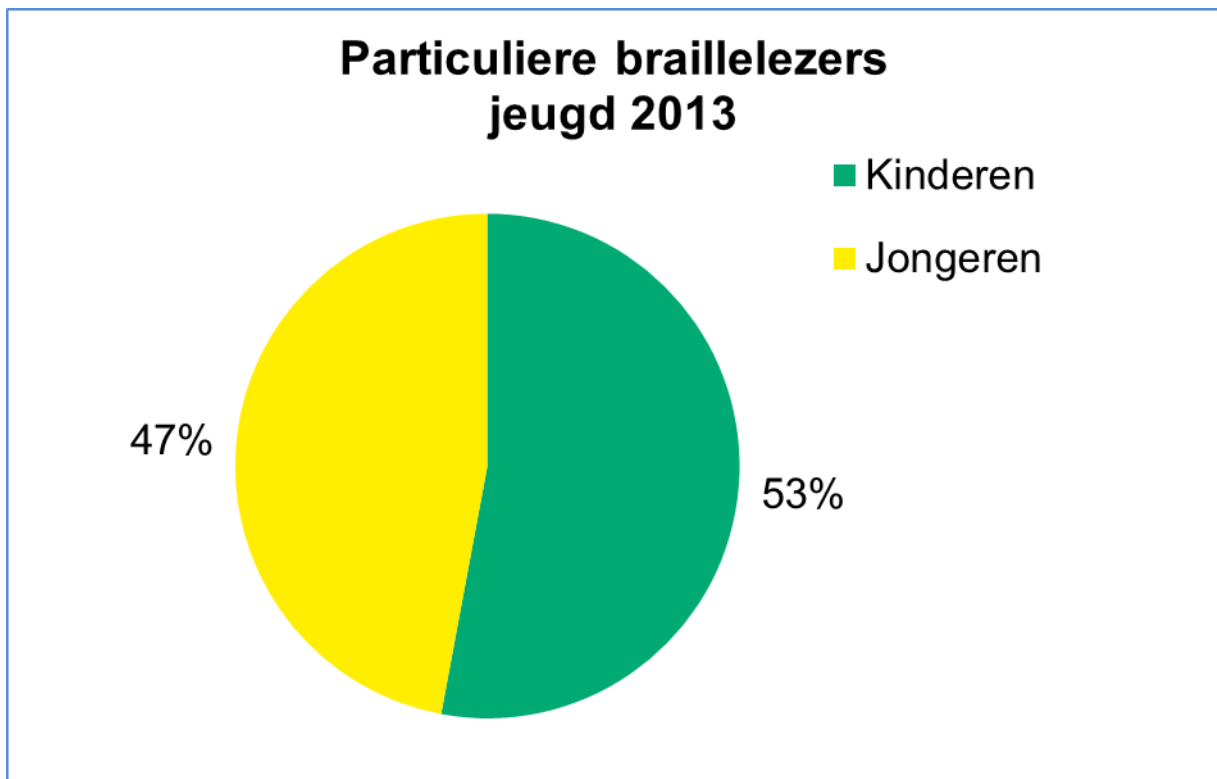
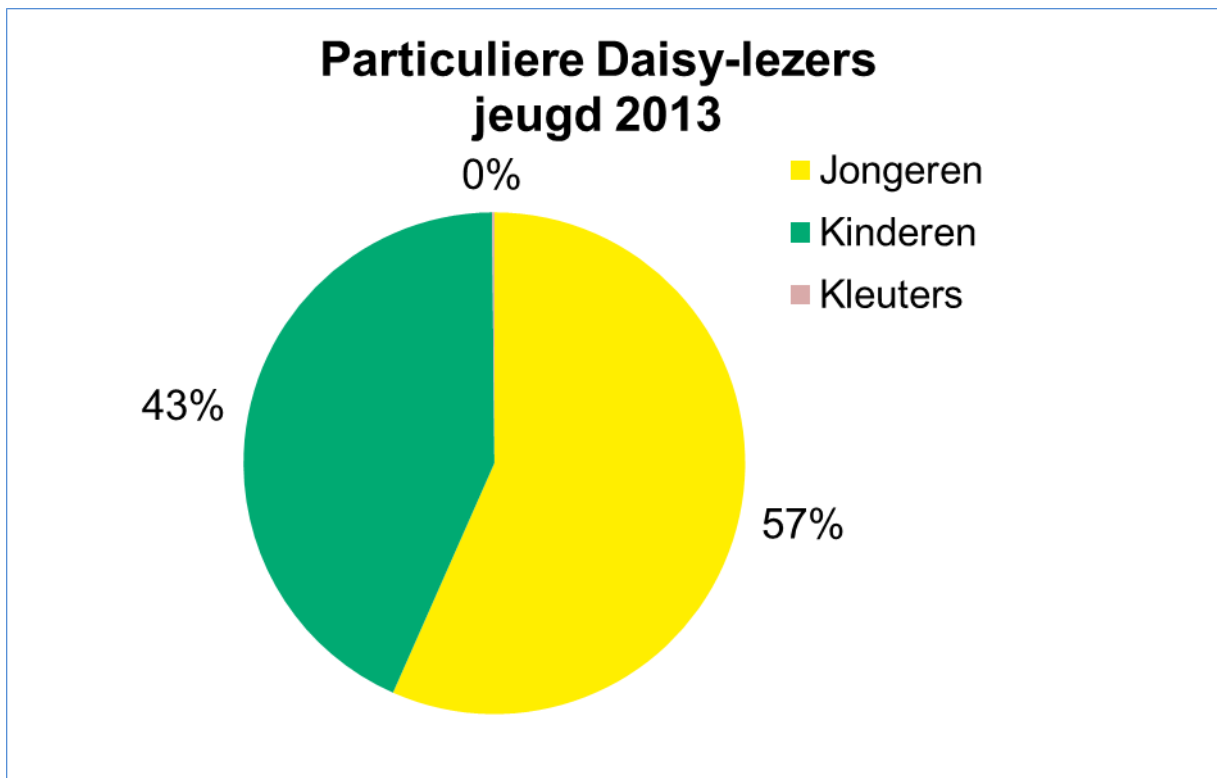
Er waren 253 braillelezers die braille-enkel, braille-heen-en-terug of beiden lezen.

143 lezers lezen zowel Daisy als braille.

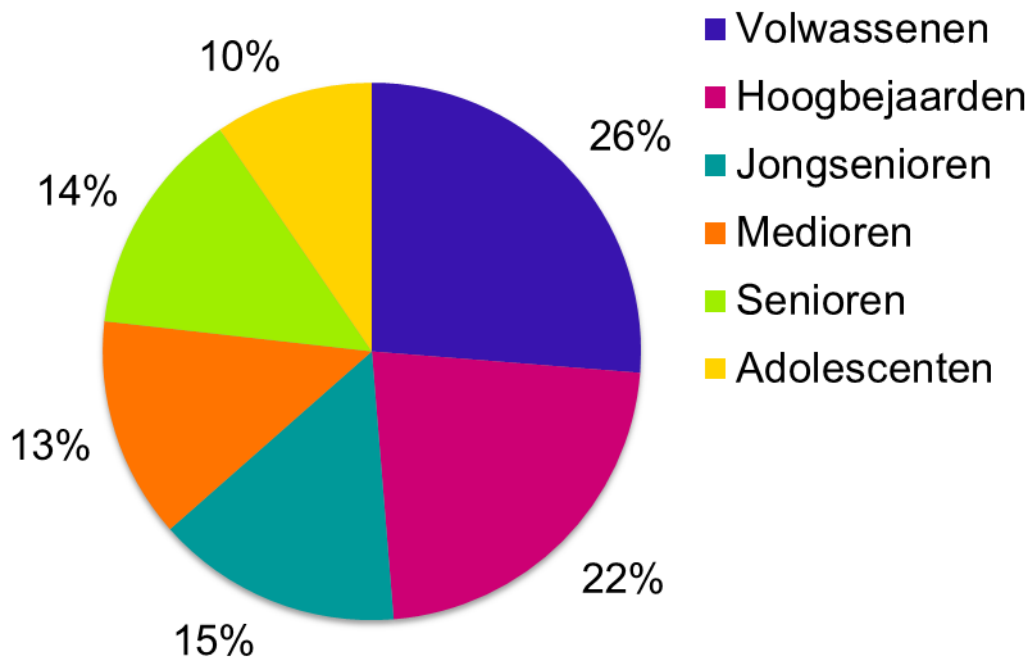
We schreven 877 nieuwe actieve Daisy-lezers in en 70 nieuwe actieve braillelezers. 66 van deze nieuwe braillelezers zijn lezers die zich hebben ingeschreven voor braille-enkel. Nieuwe particuliere Daisy-lezers schrijven zich in via e-mail, telefonisch, of schriftelijk. De meeste inschrijvingen lopen binnen via de website. Nieuwe inschrijvingen van braillelezers verlopen meestal schriftelijk of telefonisch.

236 lezers zijn gestopt met het lezen van Daisy-boeken en 11 lezers zijn gestopt met het lezen van brailleboeken. De oorzaak is meestal ziekte of overlijden.

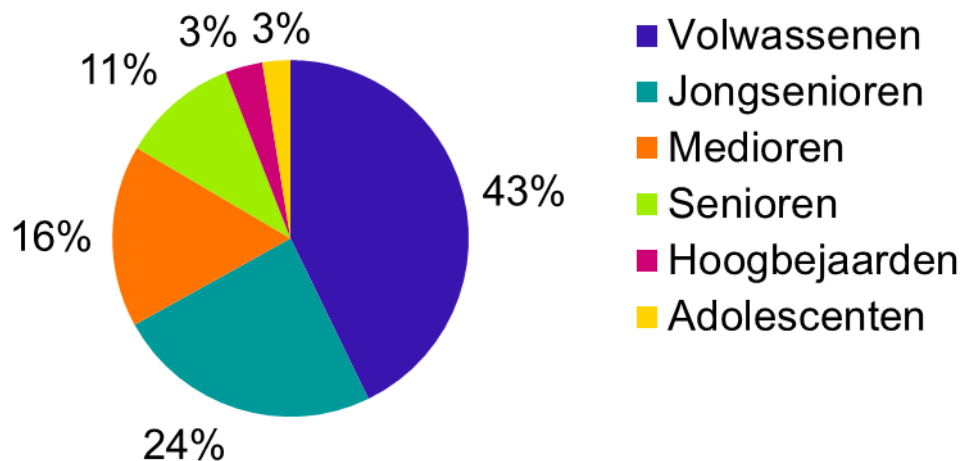
Meer dan de helft van onze volwassen Daisy-lezers zijn ouder dan 60 jaar.
19 % van onze Daisy-lezers zijn jeugdlezers (0-14 jaar).

Particuliere Daisy-lezers volwassenen 2013

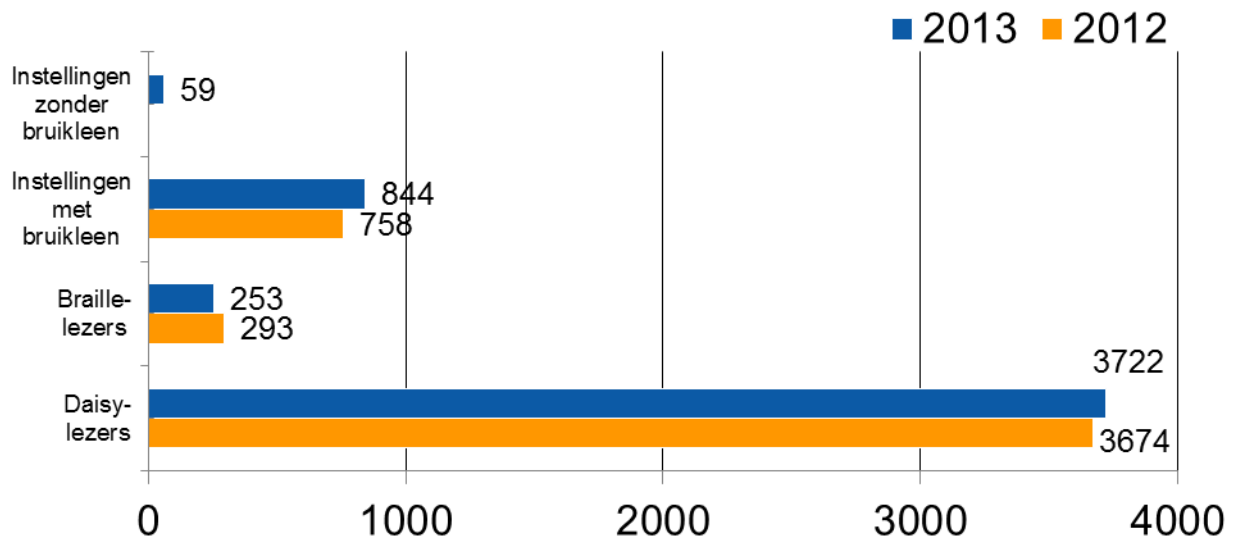

Particuliere braillelezers volwassenen 2013

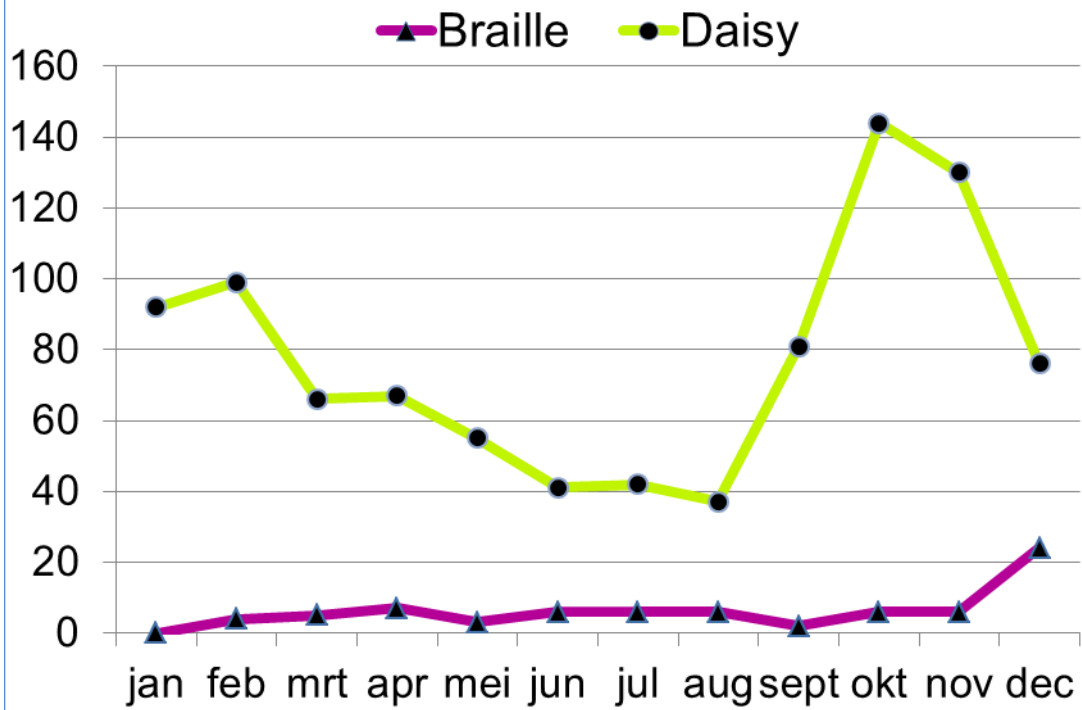

In vergelijking met vorig jaar kent Luisterpunt een stagnatie van de particuliere Daisy-lezers en braillelezers. Er zijn 86 instellingen met een bruikleencollectie meer dan vorig jaar.

Vergelijking actieve lezers, instellingen met en zonder bruikleencollecties 2012 - 2013

Overzicht inschrijvingen particuliere lezers 2013

Meerjarenoverzicht lezers juni 2008 - 2010 – 2012 - 2013

Juni 2008 was het startmoment van de uitleendienst van Luisterpuntbibliotheek.
Dit is de nulmeting.

	juni 2008	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2013
ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN DAISY-BOEKEN	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers
JEUGD				
Kleuters (0-5 jaar)	3	4		1
Kinderen (6-11 jaar)	19	106	319	307
Jongeren (12-14 jaar)	67	197	349	402
Subtotaal	89	307	668	710
VOLWASSENEN				
Adolescenten (15-17 jaar)	62	139	236	288
Volwassenen (18-50 jaar)	516	761	792	751
Medioren (51-60 jaar)	298	439	410	400
Jongsenioren (61-70 jaar)	318	401	429	446
Senioren (71-80 jaar)	337	422	403	411
Hoogbejaarden (81-120 jaar)	586	744	736	676
Subtotaal	2.117	2.906	3.006	3.012
TOTAAL	2.206	3.213	3.674	3.722

	totaal 2013
INSTELLINGEN ZONDER BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN	Alle actieve instellingen *
Andere instellingen	6
Bibliotheken	3
Logopediepraktijken	2
Rusthuizen & dienstencentra	33
Scholen	14
Ziekenhuizen	1
TOTAAL	59

* Voor 2013 werden de instellingen zonder bruikleencollectie bij de particuliere lezers geteld.

	juni 2008	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2013
INSTELLINGEN MET BRUIKLEEN- COLLECTIE DAISY-BOEKEN	Alle actieve instellingen	Alle actieve instellingen	Alle actieve instellingen	Alle actieve instellingen
Andere instellingen	1	15	15	20
Bibliotheken	100	257	266	271
Logopediepraktijken			11	20
Rusthuizen & dienstencentra	5	298	353	366
Scholen	2	23	94	149
Ziekenhuizen	1	11	19	18
TOTAAL	109	604	758	844

	juni 2008	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2013
ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN ALLE BRAILLEBOEKEN	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers
JEUGD				
Kleuters (0-5 jaar)				0
Kinderen (6-11 jaar)	12	11	15	9
Jongeren (12-14 jaar)	11	18	13	8
Subtotaal	23	29	28	17
VOLWASSENEN				
Adolescenten (15-17 jaar)	15	7	8	6
Volwassenen (18-50 jaar)	116	133	120	101
Medioren (51-60 jaar)	42	51	37	39
Jongsenioren (61-70 jaar)	47	42	56	57
Senioren (71-80 jaar)	22	29	30	25
Hoogbejaarden (81-120 jaar)	8	9	14	8
Subtotaal	250	271	265	236
TOTAAL	273	300	293	253

	totaal 2012	totaal 2013
ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN BOEKEN BRAILLE-ENKEL *	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers
JEUGD		
Kleuters (0-5 jaar)		0
Kinderen (6-11 jaar)	8	7
Jongeren (12-14 jaar)	6	5
Subtotaal	14	12
VOLWASSENEN		
Adolescenten (15-17 jaar)	3	4
Volwassenen (18-50 jaar)	42	43
Medioren (51-60 jaar)	20	19
Jongsenioren (61-70 jaar)	24	34
Senioren (71-80 jaar)	11	14
Hoogbejaarden (81-120 jaar)	6	4
Subtotaal	106	118
TOTAAL	120	130

	totaal 2012	totaal 2013
ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN BOEKEN BRAILLE-HEEN-EN-TERUG*	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers
JEUGD		
Kleuters (0-5 jaar)		0
Kinderen (6-11 jaar)	11	5
Jongeren (12-14 jaar)	11	5
SUBTOTAAL	22	10
VOLWASSENEN		
Adolescenten (15-17 jaar)	7	4
Volwassenen (18-50 jaar)	109	83
Medioren (51-60 jaar)	29	27
Jongsenioren (61-70 jaar)	45	34
Senioren (71-80 jaar)	22	16
Hoogbejaarden (81-120 jaar)	12	5
Subtotaal	224	169
TOTAAL	246	179

* De splitsing van brailleboeken in braille-heen-en-terug en braille-enkel is doorgevoerd in 2012.

	juni 2008	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2013
ACTIEVE LEZERS PER LEEFTIJD VAN ZOWEL DAISY-ALS BRAILLEBOEKEN	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers
JEUGD				
Kleuters (0-5 jaar)				
Kinderen (6-11 jaar)	2	7	7	6
Jongeren (12-14 jaar)	7	15	10	4
Subtotaal	9	22	17	10
VOLWASSENEN				
Adolescenten (15-17 jaar)	8	7	6	4
Volwassenen (18-50 jaar)	46	72	65	58
Medioren (51-60 jaar)	17	33	23	23
Jongsenioren (61-70 jaar)	19	24	31	31
Senioren (71-80 jaar)	4	7	13	13
Hoogbejaarden (81-120 jaar)	3	3	3	4
Subtotaal	97	146	141	133
TOTAAL	106	168	158	143

	juni 2008	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2013
TOTAAL ACTIEVE LEZERS	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers	Alle actieve lezers
Jeugd	106	327	694	724
Volwassenen	2.316	3.388	3.301	3.355
Subtotaal particulieren	-	-	-	4.075
Instellingen zonder bruikleencollectie	-	-	-	59
Instellingen met bruikleencollectie	109	604	758	844
Subtotaal instellingen	-			903
TOTAAL	2.531	4.319	4.753	4.982

Bij dit meerjarenoverzicht van de lezers 2008 – 2010 – 2012 – 2013 merken we op dat het aantal actieve Daisy-jeugdlezers steeg van 89 naar 710, het aantal volwassen Daisy-lezers steeg van 2.117 naar 3.012.

In 2013 zijn er 59 instellingen zonder bruikleencollectie.

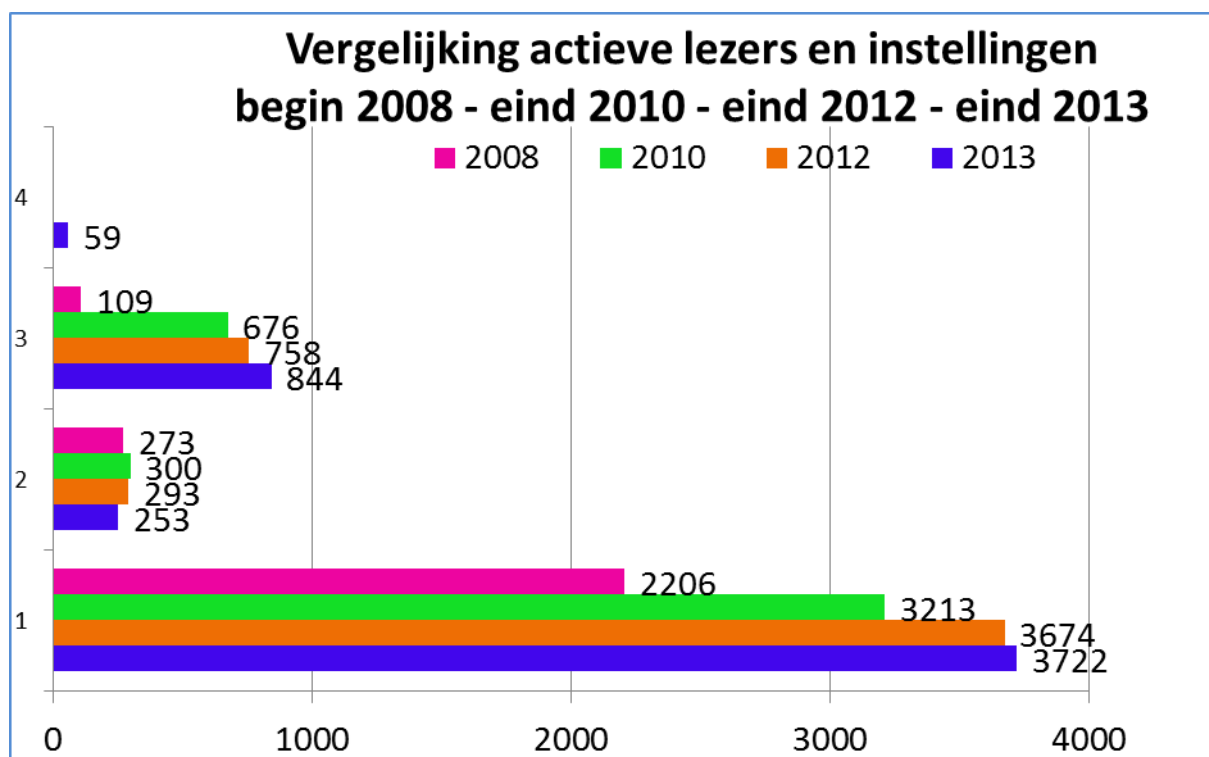
Het aantal braillelezers is lichtjes gedaald.

Het aantal actieve instellingen met een bruikleencollectie maakte een flinke sprong voorwaarts: van 109 in juni 2008 naar 844 in december 2013. Bibliotheken, rusthuizen en dienstencentra vormen de grootste groep.

Het totaal aantal actieve lezers, inclusief instellingen, is gestegen van 2.531 naar 4.982.

In de laatste tabel kunnen niet alle subtotalen worden gegeven omdat de instellingen zonder bruikleencollectie tot en met 2012 bij de particuliere lezers werden geteld en vanaf 2013 apart in de statistieken worden weergegeven.

Van het aantal lezers dat via de openbare bibliotheken Daisy-boeken leest, hebben we geen exacte cijfers, maar volgens allerlei inschattingen (en bereedeneerde extrapolaties) zijn dat meer dan 1.000 personen.

Legenda:

1. Daisy-lezers
2. Braillelezers
3. Instellingen met bruikleencollectie
4. Instellingen zonder bruikleencollectie (deze cijfers zitten voor 2008, 2010 en 2012 vervat in 1 (Daisy-lezers)).

2.2. Collectie

DAISY-BOEKEN PER CATEGORIE				
	Totaal vorig jaar	Aanwinsten	Afvoer	Nieuw totaal
Fictie volwassenen	11.535	970	77	12.428
Fictie jeugd	3.067	282	4	3.345
Subtotaal fictie	14.602	1.252	81	15.773
Non-fictie volwassenen	4.361	179	15	4.525
Non-fictie jeugd	147	12	1	158
Subtotaal non-fictie	4.508	191	16	4.683
TOTAAL	19.110	1.443	97	20.456

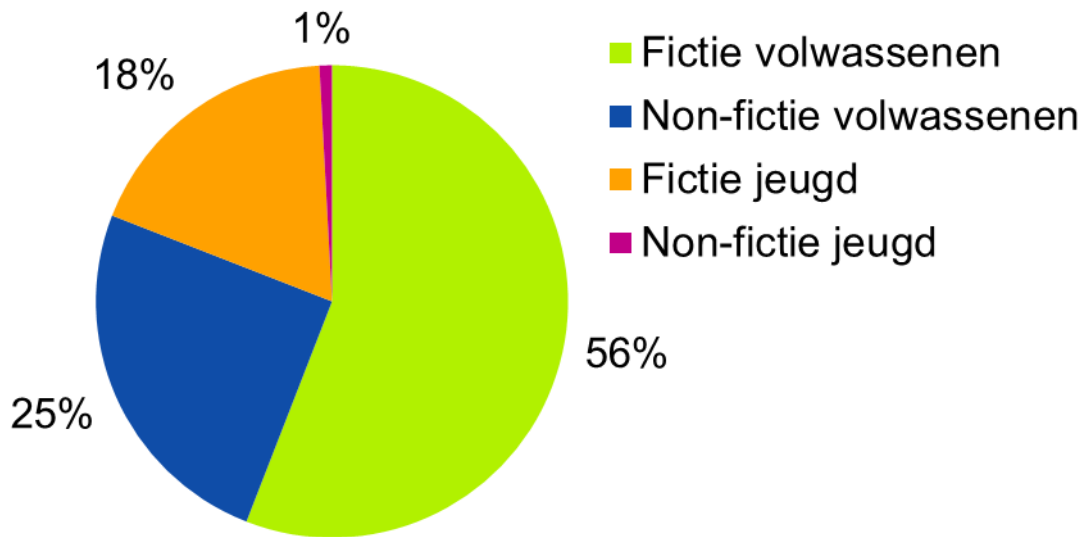
ALLE BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE				
	Totaal vorig jaar	Aanwinsten	Afvoer	Nieuw totaal
Fictie volwassenen	4.387	687	21	5.053
Fictie jeugd	1.436	216	5	1.647
Subtotaal fictie	5.823	903	26	6.700
Non-fictie volwassenen	2.053	212	4	2.261
Non-fictie jeugd	74	3		77
Subtotaal non-fictie	2.127	215	4	2.338
TOTAAL	7.950	1.118	30	9.038

BOEKEN BRAILLE-ENKEL PER CATEGORIE				
	Totaal vorig jaar	Aanwinsten	Afvoer	Nieuw totaal
Fictie volwassenen	356	687		1.043
Fictie jeugd	326	216		542
Subtotaal fictie	682	903		1.585
Non-fictie volwassenen	139	212		351
Non-fictie jeugd	14	3		17
Subtotaal non-fictie	153	215		368
TOTAAL	835	1.118		1.953

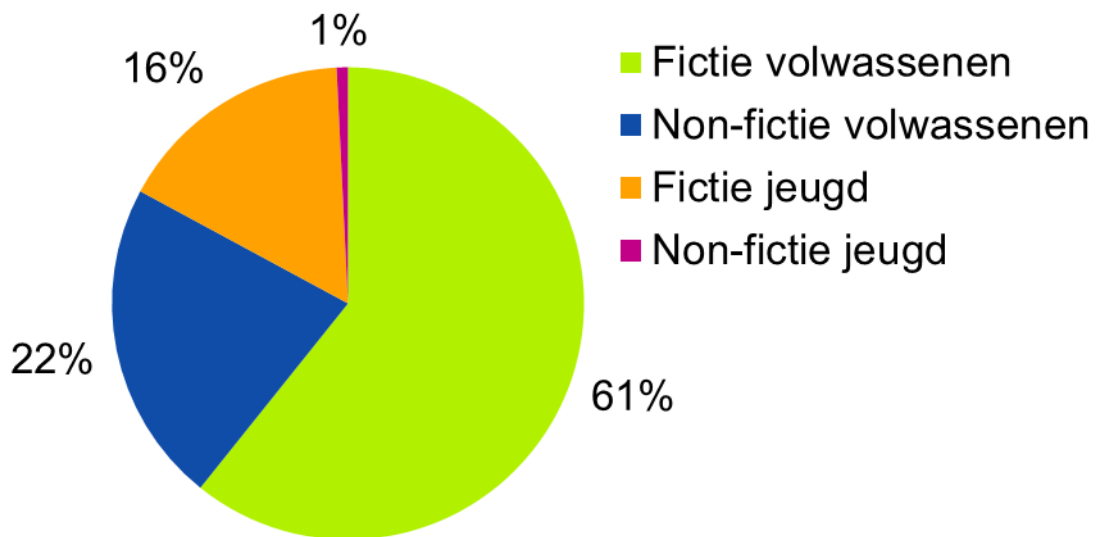
BOEKEN BRAILLE- HEEN-EN-TERUG PER CATEGORIE				
	Totaal vorig jaar	Aanwinsten	Afvoer	Nieuw totaal
Fictie volwassenen	4.031		21	4.010
Fictie jeugd	1.110		5	1.105
Subtotaal fictie	5.141		26	5.115
Non-fictie volwassenen	1.914		4	1.910
Non-fictie jeugd	60			60
Subtotaal non-fictie	1.974		4	1.970
TOTAAL	7.115		30	7.085

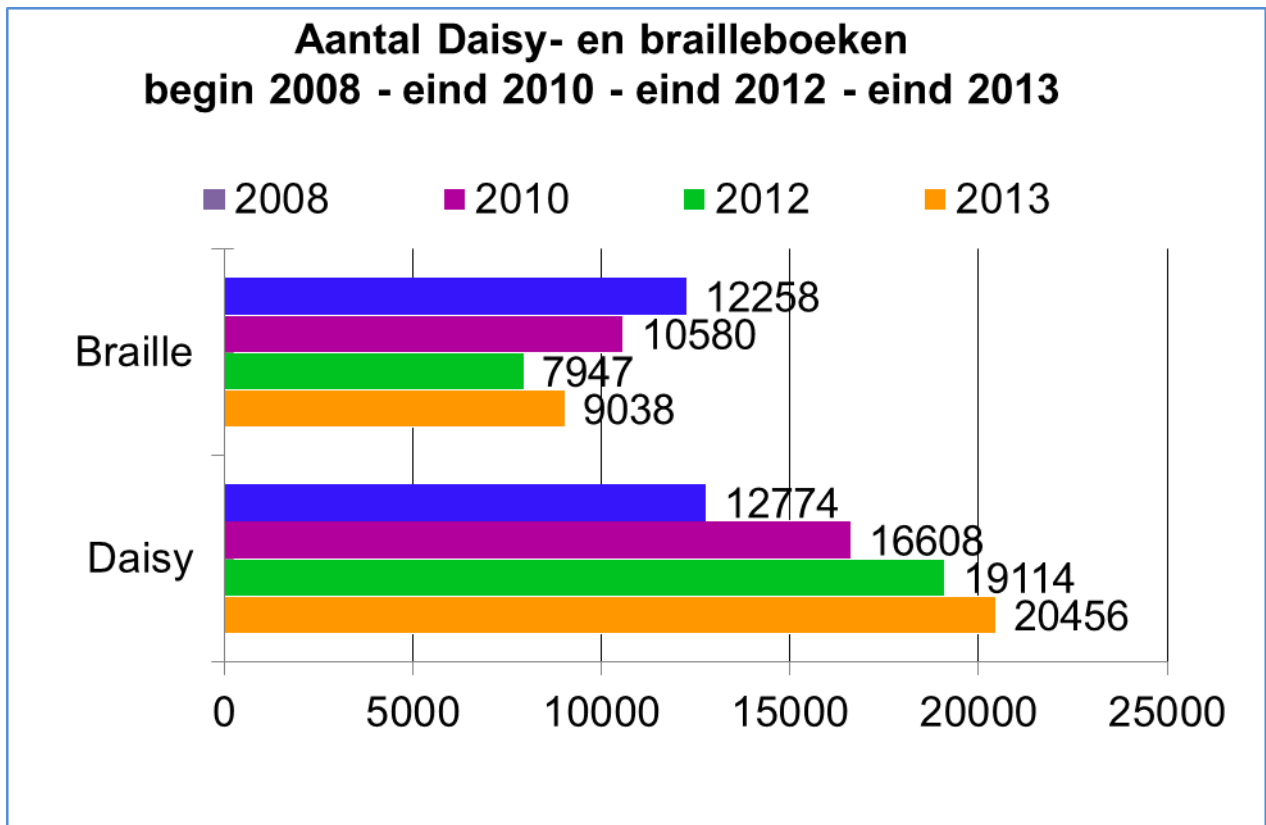
TOTALE COLLECTIE DAISY- EN BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE				
	Totaal vorig jaar	Aanwinsten	Afvoer	Nieuw totaal
Fictie Daisy	14.602	1.252	81	15.773
Non-fictie Daisy	4.508	191	16	4.683
Subtotaal Daisy	19.110	1.443	97	20.456
Fictie braille	5.823	903	26	6.700
Non-fictie braille	2.127	215	4	2.338
Subtotaal braille	7.950	1.118	30	9.038
TOTAAL	27.060	2.561	127	29.494

Collectie brailleboeken per categorie

Collectie Daisy-boeken per categorie

Daisy-boeken

De collectie nam toe met 1.346 titels en bedroeg 20.456 titels eind 2013. Er kwamen 1.443 nieuwe titels bij en 97 titels werden afgevoerd. Het zijn oudere vanuit analoge opnames geconverteerde Daisy-boeken die worden afgevoerd, dit omwille van de slechte kwaliteit op geluidstechnisch vlak.

Brailleboeken

De collectie brailleboeken bestaat uit boeken braille-heen-en-terug (de ingebonden boeken) en braille-enkel-boeken. Deze laatste worden op vraag van de lezer geprint en hoeven niet naar de bibliotheek worden teruggestuurd.

De nieuwe brailleboeken worden alleen nog aangemaakt in het braille-enkel-formaat. 1.118 nieuwe titels werden toegevoegd aan de braillecollectie en 30 boeken braille-heen-en-terug werden afgevoerd.

De totale collectie van de brailleboeken nam toe met 1.088 titels en telde eind 2013 9.038 titels.

Meerjarenoverzicht collectie 2008 – 2010 – 2012 - 2013

TOTALE COLLECTIE DAISY- EN BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE	Start 2008	Totaal 2010	Totaal 2012	Totaal 2013
Fictie Daisy	9.664	12.543	14.559	15.773
Non-fictie Daisy	3.110	4.065	4.555	4.683
Daisy subtotaal	12.774	16.608	19.114	20.456
Fictie braille	6.879	5.337	5.822	6.700
Non-fictie braille	2.813	2.109	2.125	2.338
Braille subtotaal	12.258	10.580	7.947	9.038
TOTALE COLLECTIE	25.032	27.188	27.061	29.494

Productiecentra

Bestellingen

Voor de Vlaamse productiecentra Transkript en Blindenzorg Licht en Liefde (BLL) staan in voor de aanmaak van boeken in een aangepast leesformaat.

Luisterpunt bezorgt hen de gedrukte boeken en duidt, indien nodig, aan of het inlezen door een man of een vrouw moet gebeuren. Het selecteren van A-boeken* gebeurt eveneens door Luisterpunt.

Bij Transkript werden 106 brailleboeken, 50 hoorspelen en 514 Daisy-boeken besteld, waarvan 72 A-boeken.

Bij BLL bestelden we 120 brailleboeken en 333 Daisy-boeken, waarvan 68 A-boeken.

** A-boeken worden met voorrang geproduceerd en hebben in principe een productietijd van maximaal 6 maanden.*

Leveringen

Transkript leverde 106 brailleboeken en 461 nieuwe Daisy-boeken, waarvan 50 hoorspelen.

BLL leverde 331 boeken in Daisy en 119 in braille, waarvan 102 nieuwe titels en 17 boeken die reeds als braille-heen-en-terug bestonden.

De huisstudio van Luisterpunt produceerde 184 Daisy-boeken (waaronder de conversie van gewone luisterboeken, Citybooks, Franstalige boeken, auteurslezingen, ...).

Vision Australia en RNIB leverden elk 100 Engelstalige Daisy-boeken.

Het Nederlandse Dedicon leverde 168 Daisy-boeken en Luisterpunt bezorgde Nederland 204 boeken.

In het kader van het samenwerkingsproject "één digitale braillecollectie" met Nederland werden voor het eerst brailleboeken uitgewisseld. Luisterpunt ontving 886 braille-enkelboeken en bood Nederland 1012 titels aan.

Noot

Bestellingen 2013 en leveringen 2013 kunnen niet met elkaar worden vergeleken. Het is best mogelijk dat een in 2013 besteld boek pas in 2015 wordt geleverd, en in 2013 werden boeken geleverd die reeds enkele jaren geleden werden besteld.

Uitgelicht

Engelstalige boeken

Net zoals in 2012 ruilde Luisterpunt opnieuw 100 titels met Vision Australië. Bij de Engelse blindenbibliotheek RNIB kocht Luisterpunt 100 boeken aan. In totaal zijn er nu 300 Engelstalige Daisy-boeken te verkrijgen bij Luisterpunt.

Franstalige boeken

Er is een grote vraag naar Franstalige boeken. Luisterpunt heeft amper 35 titels in Daisy beschikbaar.

Maar voorlopig is het onmogelijk om Daisy-boeken aan te kopen of te ruilen bij Franstalige bibliotheken in België of in Frankrijk. Hun boeken zijn enkel bestemd voor personen met een visuele beperking en niet zoals in Vlaanderen ook voor mensen met een andere leesbeperking, zoals dyslexie.

Citybooks: vertel me een verhaal

Auteurs maken in opdracht van het Vlaams-Nederlands Huis deBuren een uniek stadspotret.

42 Citybooks werden omgevormd tot een Daisy-boek.

Auteurs lezen voor

De boeken worden doorgaans ingelezen door vrijwilligers, maar een aantal auteurs waren bereid om hun eigen werk in te lezen: Jef Aerts, Fran Bambust, Tine Bergen, Inge Bergh, Dimitri Bontenakel, Dirk Bracke, Benny Braem, Geertrui Daem, Bart Debbaut, Kristien Dieltiens, Karen Dierickx, Annemarie Estor (2x), Joke Guns, Kristien Hemmerechts, Kolet Janssen, Inge Misschaert, Paul Ooms, Joseph Pearce, Frank Pollet, Boris Rousseeuw, Aline Sax, Herman Van Campenhout, Lies Van Gasse, Steven Vanackere, Michaël Vandebril, Luckas Vander Taelen, Monica Vanleke, Kristin Vanlierde, Christophe Vekeman, Annelies Verbeke, Paul Verrept (2x), Katrien Vervaele en Veerle Wauters.

De meeste van deze auteurs kregen een financiële tegemoetkoming van het Vlaams Fonds voor de Letteren. Bijna alle auteurslezingen gingen door in de studio van Luisterpunt, enkele in de studio's van BLL en Transkript.

Wablieft – boeken voor volwassen beginnende lezers

Net zoals vorig jaar werden nu ook de nieuwe Wablieft-boeken omgezet in Daisy 3 (full-text-full-audio, tekst meevolgbaar op het scherm).

Gedichtendag / Poëzieweek

Het poëziegeschenk "Een kooi van klank" geschreven en ingelezen door Anna Enquist werd in een Daisy-formaat gegoten, net zoals het mini-poëziebundeltje, uitgegeven door het Poëziecentrum en Stichting Lezen. Dit laatste werd naar elke lezer gestuurd die op 30 januari een Daisy-boek ontleende.

Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen (KJV)

Alle 60 KJV-boeken van groep 2 tot en met 6 werden zowel ingelezen als omgezet naar braille en naar groteletter (Arial 22 vet).

Op kiv.be werden luisterfragmenten gezet, met de vermelding "Dyslexie? Liever een luisterboek? Probeer het hier uit en check ikhaatlezen.be.

Voor de groteletterboeken werd er samengewerkt met BLL en Stichting Lezen. Luisterpunt coördineerde, Stichting Lezen zorgde voor de gedrukte boeken en BLL zette de boeken om, printte ze en verzond ze. 18 pakketten van telkens 10 boeken werden opgestuurd naar scholen en individuele deelnemers.

Jeugdboekenweek

Het grootste kinderboekenfestival van Vlaanderen, gecoördineerd door Stichting Lezen, had als thema "Een Zee van tijd".

Alle boeken van de boekenkoffers die aan de scholen werden aangeboden, werden ingelezen, en ook de meeste "Boekentips". Net zoals bij de KJV werd een luisterfragment op jeugdboekenweek.be geplaatst.

Suggesties

We deden een oproep naar de lezers om boekensuggesties door te geven. Behoorlijk wat titels werden doorgegeven. Luisterpunt trachtte zo veel mogelijk in te gaan op deze verzoeken.

Klachten

Over 45 boeken werd een klacht ingediend. Deze boeken werden allemaal nagekeken/nabeluisterd. Soms waren de klachten terecht, soms niet. Het betrof technische mankementen, ontbrekende stukken, onverstaanbare of slecht verstaanbare stemmen (waarvan de meeste bij de herkeuring in 2012 afgekeurd bleken te zijn).

Eén digitale braillecollectie (Nederland-Vlaanderen)

In 2013 werd er gestart met de uitwisseling van de digitale braillebestanden tussen Nederland en Vlaanderen. De braille-enkel-boeken van Stichting Aangepast Lezen (Nederland) en Luisterpunt zullen in beide bibliotheken beschikbaar zijn. Dit betekent dat IBL (interbibliothecair leenverkeer) voor braille niet meer nodig is tussen de twee bibliotheken en dat zowel de Vlaamse als de Nederlandse lezer onmiddellijk over de volledige collectie kan beschikken.

In 2014 zal dit project volledig gerealiseerd zijn.

Vlaamse Filmpjes

Luisterpunt nam een jaarabonnement op de Vlaamse Filmpjes. Alle nummers werden ingelezen.

Bijbelproject

De Bijbel wordt in braille en in Daisy omgezet.

De Vlaamse Bijbelstichting stelde via de Katholieke Bijbelstichting en de Christelijke Blindenbibliotheek (CBB) uit Nederland een e-versie van de bijbel ter beschikking. BLL staat in voor de technische realisatie van het full Daisy-boek (full-tekst-full-audio). In 2012 is men begonnen met de opnames. Alle teksten zijn nu ingelezen. Nu moet enkel nog de afwerking gebeuren. Vooral de synchronisatie van de audio met de tekst is een omslachtig werk.

Het project zal in 2014 gerealiseerd zijn.

Aandachtspunten

Bij de collectievorming ging onze speciale aandacht uit naar het vervolledigen van reeksen en naar het uitbreiden van de jeugdcollectie, dit omwille van het steeds groeiend aantal jonge lezers.

WO I

Naar aanleiding van de herdenking "100 jaar Grote Oorlog", worden heel wat boeken over dit onderwerp omgezet naar een aangepast leesformaat.

Zoals ook het jeugdboekje “Het droommuseum van Dre”, dat op vraag van het In Flanders Fields Museum werd ingelezen. Deze kindermuseumgids brengt het verhaal van het museum in leper op kindermaat en brengt de Eerste Wereldoorlog tot leven.

Ontsluiting van de boekencollectie

Knetterende Letteren

De nieuwe boeken verschijnen in Knetterende Letteren. Dit huistijdschrift wordt 10 keer per jaar aangeboden op cd-rom (Daisy) en via e-mail. De lezers kunnen er ook voor kiezen om de aanwinstenlijsten in braille of in gedrukte vorm te krijgen.

Twee keer per jaar maken we een Knetterende Letteren voor kids, en tussentijds ontvangen onze jeugdige lezers twee keer een aanwinstenlijst via e-mail.

Keuzelijsten

Op vraag worden keuzelijsten van Daisy-boeken opgestuurd. Een keuzelijst bevat een selectie van maximaal 100 boeken van een bepaald genre of over een bepaald onderwerp. Lezers kunnen zelf onderwerpen opgeven.

340 keuzelijsten werden verstuurd: 13 in braille, 191 in Daisy-vorm, 123 via e-mail en 13 in gedrukte vorm. Genrelijsten werden het meest gevraagd, het waren er 241.

De top vijf van de gevraagde genrelijsten: detectives (48x), thrillers (31x), romantische literatuur (22x), historische literatuur (15x) en waargebeurd (14x).

Voor de informatieve boeken ging de meeste belangstelling uit naar de lijsten met geschiedenis als onderwerp.

Vlaamse stemmencommissie

In de stemmencommissie zetelen vertegenwoordigers van de productiecentra, Luisterpunt, enkele deskundigen en een gebruiker. In 2013 was de commissie samengesteld uit Kris Smet (voorzitter), Inés Verhoye (Luisterpunt en secretaris), Hans Vandevordt en Luc Roelant (Transkript), Gerrit Vonck (BLL), Bob De Groof (deskundige), Myriam Roeland (lid van de gebruikersraad) en Stan Milbou (deskundige en gebruiker).

In 2013 kwam de stemmencommissie drie keer samen.

In februari 2013 overleed Bob De Groof. De stemmencommissie zal hem missen, voor zijn gedegen deskundigheid en voor zijn innemende levenskunst. Zijn aanstekelijk enthousiasme en zijn zin voor initiatief gaven alle leden werklust en inspiratie.

Beoordelingen stemproeven

In 2013 keurde de stemmencommissie 40 van de 190 afgelegde stemproeven meteen goed. Dit is ongeveer 21 %, of iets meer dan één vijfde. Dat cijfer ligt lager dan de vorige jaren, waarin het rond één vierde schommelde.

20 personen kregen de kans om een tweede stemproef af te leggen, 8 daarvan slaagden. Maar het blijft niet leuk voor de andere 12 kandidaten: een tweede keer negatief beoordeeld worden komt hard aan. We proberen zo karig mogelijk te zijn met de vraag om een tweede proef af te leggen.

Twijfelgevallen worden tijdens de bijeenkomsten besproken. Het samen beluisteren van deze twijfelgevallen wordt door iedereen als heel nuttig ervaren, zo leren we elkaars aandachtspunten kennen en kunnen we van elkaar leren.

Het principe dat twijfelgevallen mogen beginnen met een eerste boek hebben we afgeschaft. Te vaak leidde de evaluatie van dit eerste boek tot een negatieve beslissing, niet leuk voor de kandidaat die er vele uren tijd aan besteedde en niet goed voor de bib, die een niet zo goed ingelezen boek aan de collectie moet toevoegen.

Tientallen auteurs brengen leven in onze huisstudio ...

“Alleen lukt het niet” en “Kussen helpt niet”..., moet ik dan toch maar “Blijven ademen”!??

Is “In bed met Boeddha” een droom, of “Groter dan een droom”???

Wat hebben “De bosbaas”, de “Suikertantes”, “De koningin zonder land” en “Het meisje en de soldaat” met elkaar gemeen? Smeden zij snode plannen?

En zo ja, wie zal “De grote verliezer” worden?

Hadden “De oksels van de bok” invloed op “Het vertrek van Maeterlinck”?

Wie zijn “Slijmbal, superman en soepjurk”? Hebben ze iets te maken met “Adela & Helena”? Of ligt het misschien aan “Marie”? Of aan “De kinderen van Theresienstadt”?...

Als: “De steek van de scorpioen”, **dan:** “Als ik wakker word ga ik dood”... of word ik dan gewoon: “De bedlegerige”?

Met een “IQ 140” kan het niet meer stuk, of heb je toch nog “101 opvoedingsvragen” voor je pedagoog wordt? Of word je liever een “Dancing Queen”? Of een “Moordgriet”?

Een “Rollercoaster” van tegenstrijdige gevoelens barst lost in “Vuurdoorn me”.

Maar toen kwam de waarheid “Boven water”... In de “Kronkelpaden van het geheugen” (MIJN geheugen), is het één groot “Tirol Inferno”... en in één “Wenteling” ga ik “Zoo de ruimte in”, samen met “De bende van Ji-Ja-Jo”!

“Straal Stella, straal” en laat onze studio baden in het licht, zodat er in 2014 opnieuw een stroom luisterboeken naar onze lezers mag vloeien!

Alle bovenstaande “titels” en hun ladingen ontsproten aan de creatieve breinen van:

Jef Aerts, Fran Bambust, Tine Bergen, Inge Bergh, Dimitri Bontenakel, Dirk Bracke, Benny Braem, Geertrui Daem, Bart Debbaut, Miguel Declercq, Kristien Dieltiens, Karen Dierickx, Anne-Marie Estor, Kristien Hemmerechts, Kolet Janssen, Betty Mellaerts, Frank Pollet, Jaak Remes, Joseph Pearce, Boris Rousseeuw, Aline Sax, Herman Vandormael, Lies Van Gasse, Kirstin Van Lierde, Michaël Vandebril, Sylvia Vanden Heede, Monica Vanleke, Christophe Vekeman, Annelies Verbeke, Paul Verrept en Veerle Wauters.

Of deze vlaggen de lading dekken, is aan u om te ont-dekken!

Al deze auteurs waren in ieder geval zeer welkom!

Tot slot nog een paar willekeurig gesprokkelde zinnen om uw fantasie aan het werk te zetten:

1. Ik bind je vast aan het bad. Dan blijven we samen!
2. Noah, help! Kom me redden, zoals in de film!
3. Zet u maak het u gemakkelijk ik zal je eerst zeggen wat ik niet wil
4. Eigenlijk waren de bollen bedoeld voor wie met een borstvalling sukkelde.
5. In het midden van de nacht komt er iemand binnen en gaat iemand anders buiten.
6. Et moi? Ik zit en schrijf en houd mijn mond.
7. Jij verschijnt tegen zeven in Indische inkt.
8. Mocht zij haar lichaam niet scheren, ze zou eruitzien ... als een elegante, goed geklede, sensuele, slanke grizzlybeer met een opmerkelijk fijn gesneden en spiegelglad vrouwengezicht.
9. Met zijn andere hand rukt hij aan het strikje van haar bikini.
10. Ik was een blij kind – al waren mijn ouders verbaasd over mijn weigering om ooit een voet op de grond te zetten.

Auteur Paul Verrept leest zijn boek
"De koningin zonder land" in,
in de huisstudio van Luisterpunt

2.3. Uitleeningen

UITLENINGEN DAISY-BOEKEN PER CATEGORIE ZONDER INSTELLINGEN		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie volwassenen	92.385	164.829
Fictie jeugd	8.762	19.019
Subtotaal fictie	101.147	183.848
Non-fictie volwassenen	14.140	26.006
Non-fictie jeugd	241	496
Subtotaal non-fictie	14.381	26.502
TOTAAL	115.528	210.350

UITLENINGEN INSTELLINGEN ZONDER BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Andere instellingen	36	53
Bibliotheken	598	600
Logopediepraktijken	16	16
Rusthuizen & dienstencentra	594	709
Scholen	90	91
Ziekenhuizen	5	5
TOTAAL	1.339	1.474

UITLENINGEN INSTELLINGEN MET BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Andere instellingen	498	1.064
Bibliotheken	10.861	62.464
Logopediepraktijken	329	563
Rusthuizen & dienstencentra	5.868	37.972
Scholen	2.807	5.991
Ziekenhuizen	30	1.615
TOTAAL	20.393	109.669

UITLENINGEN ALLE BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie volwassenen	1.155	3.509
Fictie jeugd	355	1.099
Subtotaal fictie	1.510	4.608
Non-fictie volwassenen	368	770
Non-fictie jeugd	12	37
Subtotaal non-fictie	380	807
TOTAAL	1.890	5.415

UITLENINGEN BOEKEN BRAILLE-ENKEL PER CATEGORIE		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie volwassenen	339	339
Fictie jeugd	144	144
Subtotaal fictie	483	483
Non-fictie volwassenen	116	116
Non-fictie jeugd	8	8
Subtotaal non-fictie	124	124
TOTAAL	607	607

UITLENINGEN BOEKEN BRAILLE-HEEN-ENTERUG PER CATEGORIE		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie volwassenen	816	3.170
Fictie jeugd	211	955
Subtotaal fictie	1.027	4.125
Non-fictie volwassenen	252	654
Non-fictie jeugd	4	29
Subtotaal non-fictie	256	683
TOTAAL	1.283	4.808

TOTAAL UITLEENINGEN DAISY- EN BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie Daisy	10.1147	183.848
Non-fictie Daisy	14.381	26.502
Subtotaal Daisy	115.528	210.350
Fictie braille	1.510	4.608
Non-fictie braille	380	807
Subtotaal braille	1.890	5.415
TOTAAL	117.418	215.765

IBL-UITLEENINGEN DAISY- EN BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE		
	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie Daisy	232	2310
Non-fictie Daisy	68	592
Subtotaal Daisy	300	2902
Fictie braille	39	39
Non-fictie braille	8	8
Subtotaal braille	47	47
TOTAAL	347	2.949

TOTAAL UITLEENINGEN (Exclusief verlengingen)			
	Daisy-boeken	Brailleboeken	Totaal
Jeugd	9.003	367	9.370
Volwassenen	106.525	1.523	108.048
Subtotaal particulieren	115.528	1.890	117.418
Instellingen zonder bruikleencollectie	1.339		1.339
Instellingen met bruikleencollectie	20.393		30.393
Subtotaal instellingen	21.732		21.732
TOTAAL	137.260	1.890	139.150

Particuliere Daisy-lezers leenden samen meer dan 115.000 Daisy-boeken. Aan particuliere braillelezers werden 1.890 brailleboeken uitgeleend: 1.238 braille-heen-en-terug-boeken en 607 braille-enkel. Dit betekent een lichte daling tegenover 2012.

Daarnaast hebben we ook meer dan 20.000 Daisy-boeken uitgeleend aan instellingen met een bruikleencollectie en ongeveer 1.300 Daisy-boeken aan instellingen zonder bruikleencollectie.

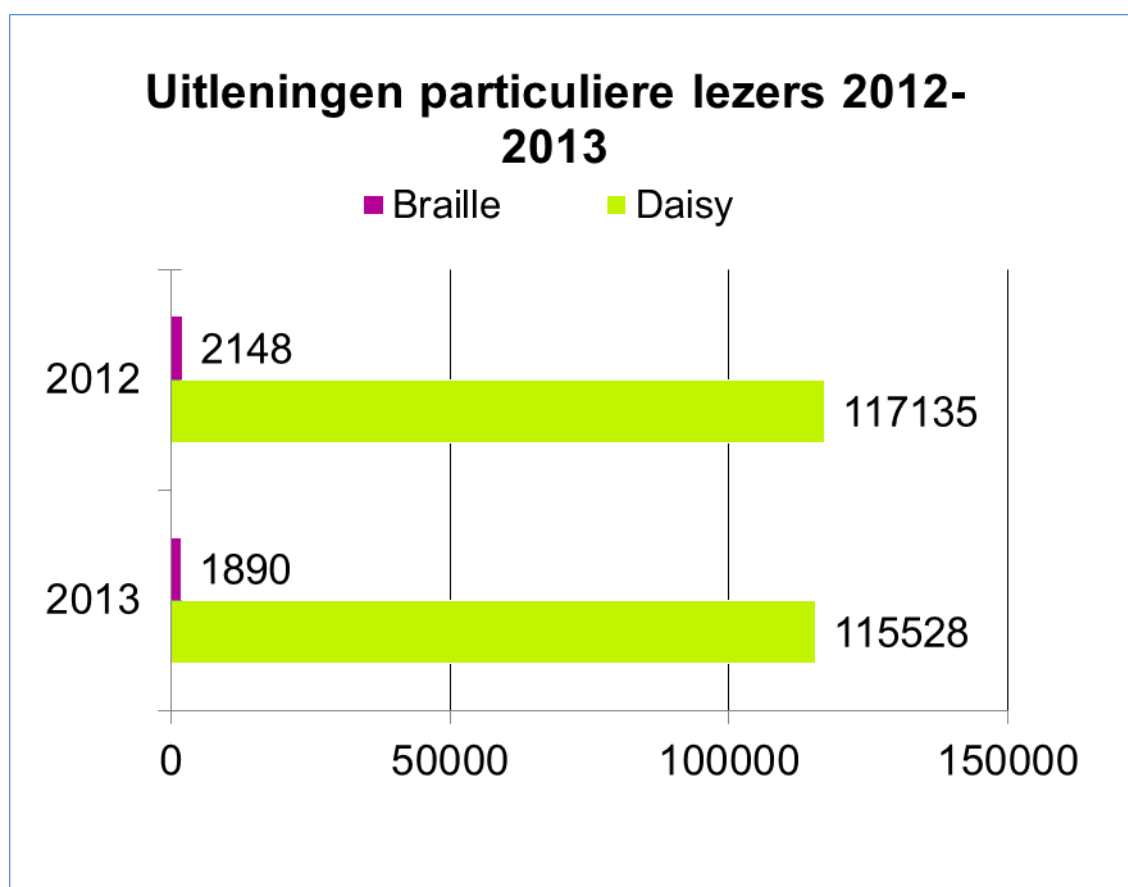
In totaal bedraagt het aantal uitleningen van braille- en Daisy-boeken aan particulieren bijna 118.000 titels. Ongeveer 87 % van de uitleningen betreft fictie.

Particuliere lezers, instellingen zonder bruikleencollectie en instellingen met bruikleencollectie leenden samen bijna 140.000 Daisy-boeken. Dit is een lichte stijging tegenover 2012.

Uitleningen via interbibliothecair leenverkeer (IBL) met Nederland en andere landen zitten vervat in de uitleencijfers van Luisterpunt en staan ook nog eens apart vermeld in de tabellen.

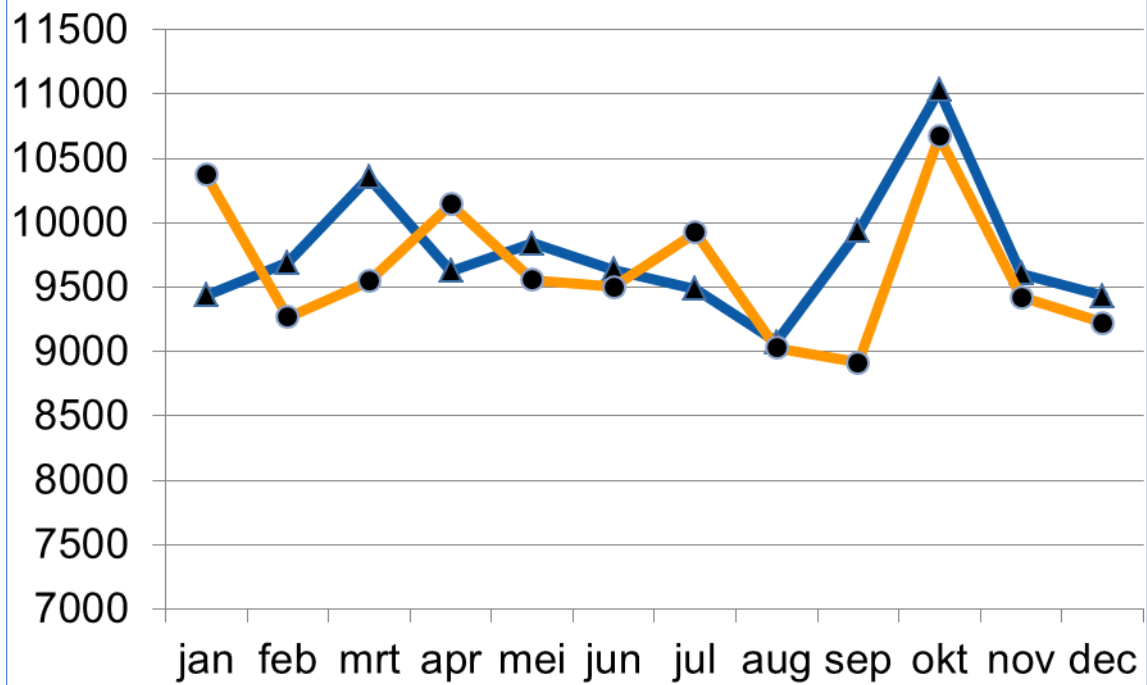
In deze cijfergegevens maken we een onderscheid tussen titels die uitgeleend zijn zonder verlengingen en met verlengingen.

Particuliere lezers kunnen de uitleentermijn van hun boeken twee keer verlengen, de uitleentermijn wordt dan maximaal drie keer 28 dagen. Voor een instelling zonder een bruikleencollectie en instellingen met een bruikleencollectie gebeurt de verlenging automatisch na 365 dagen.

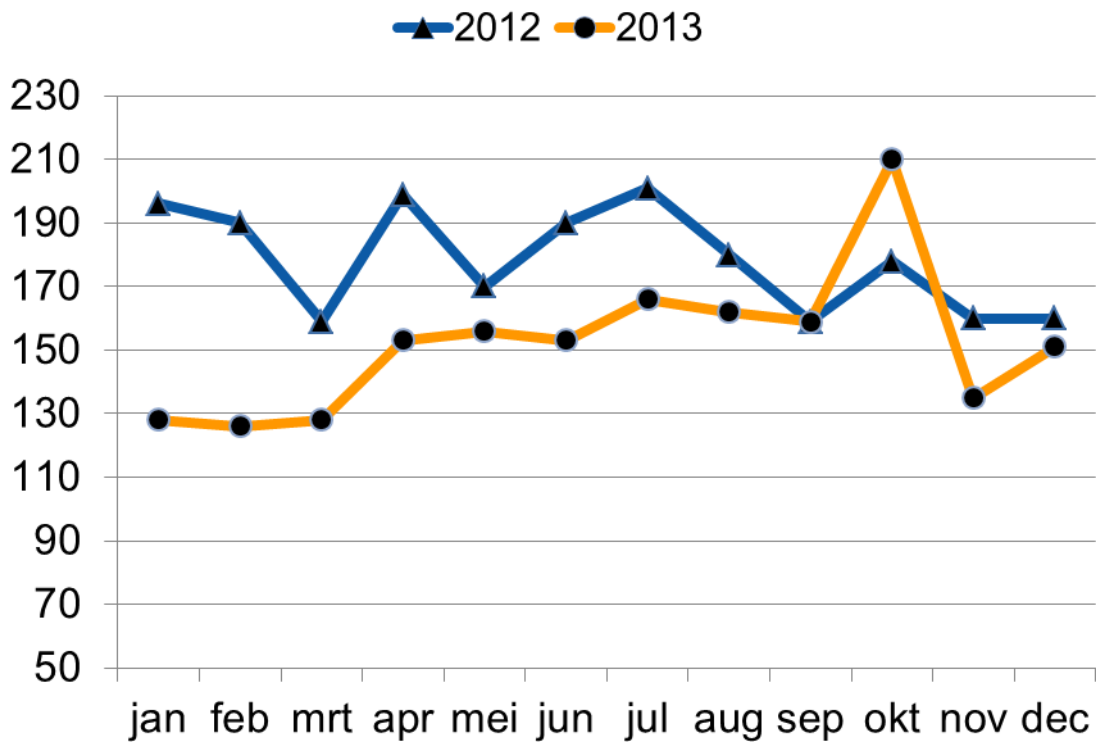

Uitleningen Daisy-boeken particuliere lezers per maand 2012 - 2013

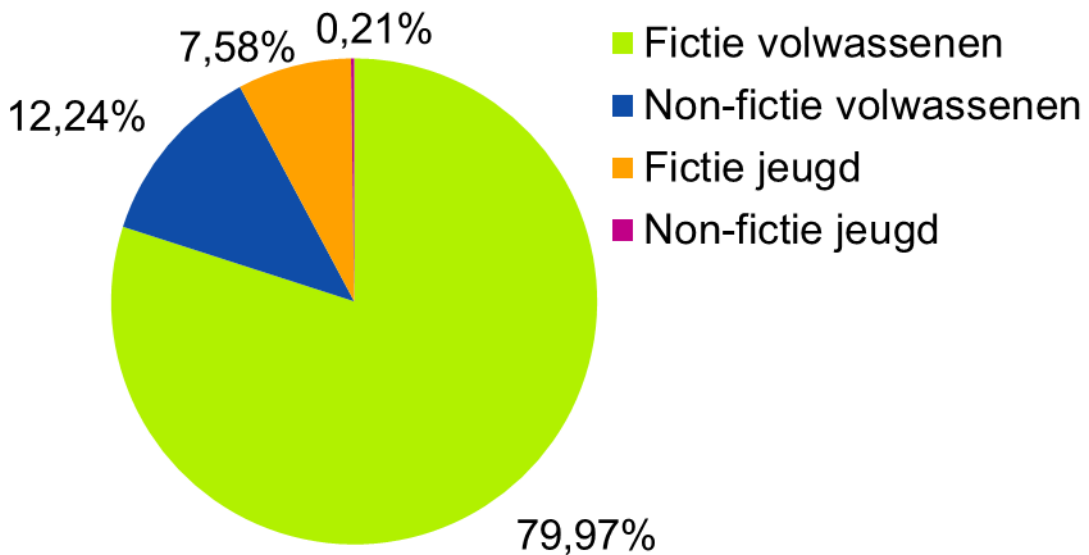
▲ 2012 ● 2013

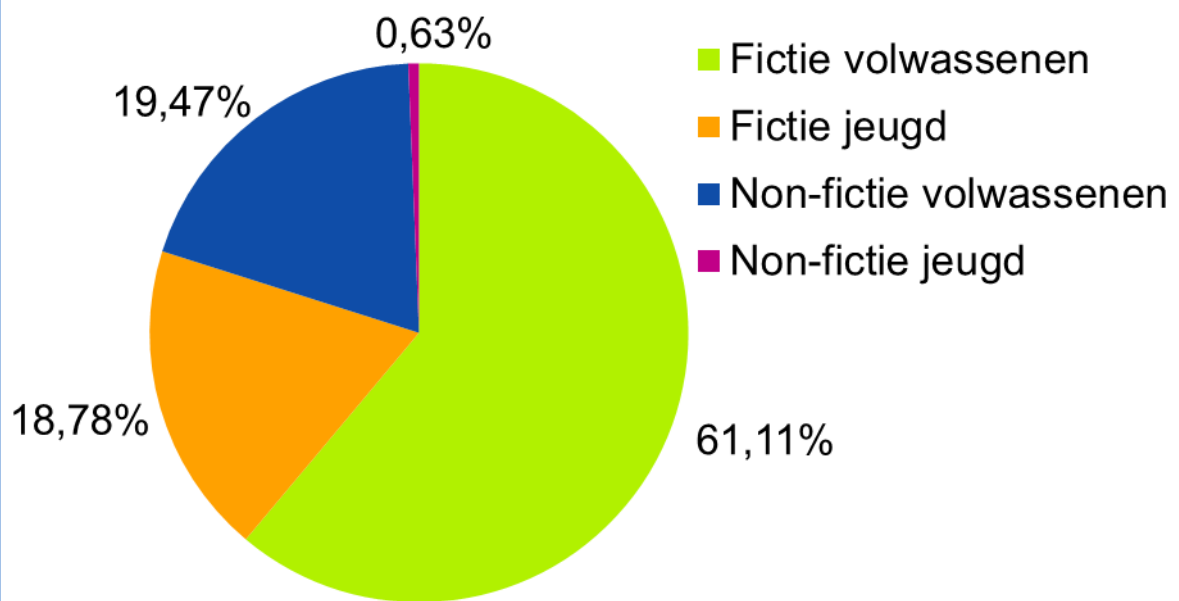
Uitleningen brailleboeken particuliere lezers per maand 2012 - 2013

Uitleningen Daisy-boeken per categorie aan particulieren

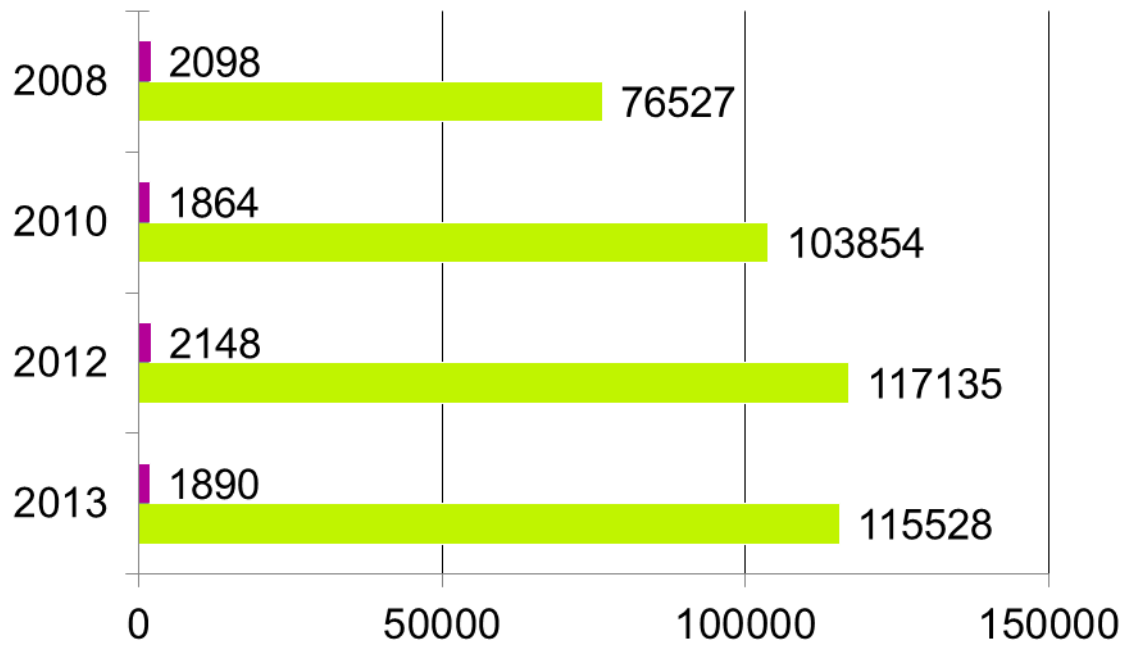

Uitleningen brailleboeken per categorie aan particulieren

Uitleningen particuliere lezers begin 2008 - eind 2010 - eind 2012 - eind 2013

■ Braille ■ Daisy

Tabellen meerjarenoverzicht uitleningen begin 2008 - 2010 – 2012 – 2013

	start 2008	start 2008	totaal 2010	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2012	totaal 2013	totaal 2013
UITLENINGEN DAISY-BOEKEN PER CATEGORIE ZONDER INSTELLINGEN	Zonder verlengingen	Met verlengingen	Zonder verlengingen	Met verlengingen	Zonder verlengingen	Met verlengingen	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie volwassenen	65.432	121.122	85.467	215.645	93.187	169.102	92.385	164.829
Fictie jeugd	2.103	7.522	4.985	18.175	8.338	18.494	8.762	19.019
Fictie subtotaal	67.535	128.644	90.452	233.820	101.525	187.596	101.147	183.848
Non-fictie volwassenen	8.918	19.494	13.256	38.765	15.365	29.644	14.140	26.006
Non-fictie jeugd	74	216	146	421	245	462	241	496
Non-fictie subtotaal	8.992	19.710	13.402	39.186	15.610	30.106	14.381	26.502
TOTAAL DAISY	76.527	148.354	103.854	273.006	117.135	217.702	115.528	210.350

	start 2008	start 2008	totaal 2010	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2012	totaal 2013	totaal 2013
UITLENINGEN ALLE BRAILLEBOEKEN PER CATEGORIE	Zonder verlengingen	Met verlengingen	Zonder verlengingen	Met verlengingen	Zonder verlengingen	Met verlengingen	Zonder verlengingen	Met verlengingen
Fictie volwassenen	1.510	5.511	1.283	6.088	1.334	4.196	1.155	3.509
Fictie jeugd	328	1.458	283	2.287	469	1.387	355	1.099
Fictie subtotaal	1.838	6.969	1.566	8.375	1.803	5.583	1.510	4.608
Non-fictie volwassenen	254	1.348	177	1.505	339	1.058	368	770
Non-fictie jeugd	6	27	3	47	6	26	12	37
Non-fictie subtotaal	260	1.375	180	1.552	345	1.084	380	807
Muziekpartituren			118	590				
TOTAAL BRAILLE	2.098	8.344	1.864	10.517	2.148	6.667	1.890	5.415

UITLENINGEN INSTELLINGEN MET BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN (zonder verlengingen)	start 2008	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2012	totaal 2013
Andere instellingen	100	177	239	239	498
Bibliotheken	9.030	9.879	13.181	13.181	10.861
Logopediepraktijken			109	109	329
Rusthuizen & dienstencentra	201	7.490	2.813	2.813	5.868
Scholen		946	2.136	2.136	2.807
Ziekenhuizen	100	428	140	140	30
TOTAAL	9.431	18.920	18.618	18.618	20.393

UITLENINGEN INSTELLINGEN ZONDER BRUIKLEENCOLLECTIE DAISY-BOEKEN (zonder verlengingen)
Andere instellingen
Bibliotheken
Logopediepraktijken
Rusthuizen & dienstencentra
Scholen
Ziekenhuizen
TOTAAL

totaal 2013
36
598
16
594
90
5
1.339

	start 2008	start 2008	totaal 2010	totaal 2010	totaal 2012	totaal 2012	totaal 2013	totaal 2013	totaal 2013
TOTAAL UITLENINGEN (zonder verlengingen)	Daisy- boeken	Braille- boeken	Daisy- boeken	Braille- boeken	Daisy- boeken	Braille- boeken	Daisy- boeken	Braille- boeken	Totaal
Jeugd	2.177	334	5.131	286	8.583	475	9.003	367	9.370
Volwassenen	74.350	1.764	98.723	1.460	108.552	1.673	106.525	1.523	108.048
Subtotaal particulieren							115.528	1.890	117.418
Instellingen zonder collectie							1.339		1.339
Instellingen met collectie	9.431		18.920		18.618		20.393		20.393
Subtotaal instellingen							21.732		21.732
TOTAAL	85.958	2.098	122.774	1.746	135.753	2.148	137.260	1.890	139.150

Meerjarenoverzicht uitleningen begin 2008 - eind 2010 - eind 2012 – eind 2013

Bovenstaande grafiek en tabellen maken duidelijk dat het aantal uitleningen enorm zijn gestegen ten opzichte van 2008.

In vergelijking met vorig jaar kennen we echter een stagnatie: het totaal van 2012 en 2013 voor de uitleningen van Daisy-boeken schommelt rond de 117.000 eenheden. Het aantal uitleningen van Daisy-boeken is van 76.527 in 2008 gestegen naar 116.867 in 2013 (115.528 uitleningen aan particuliere lezers + 1.339 uitleningen via instellingen zonder bruikleencollectie – van 2008 t/m 2012 werden de gegevens van instellingen zonder bruikleencollectie bij de particuliere lezers geteld, vanaf 2013 apart).

Bij de particuliere lezers stegen de uitleningen van fictie jeugdboeken verhoudingsgewijs het meest spectaculair: van 2.103 begin 2008 naar 4.985 in 2010 en naar 8.762 in 2013.

Ook de non-fictie volwassenenboeken gingen veel beter de deur uit: begin 2008 noteerden we 8.918 uitleningen, in 2013 niet minder dan 14.140. Het aantal uitleningen van fictieboeken volwassenen groeide eveneens gestaag en vormde de hoofdmoot van ons leenverkeer: van 65.432 begin 2008 naar 92.385 in 2013.

Ook het uitlenen van de brailleboeken is gestagneerd, hoewel we heel veel positieve reacties krijgen over de service van braille-enkel-boeken.

Gelinkt

We koppelen zoveel we kunnen collectie, lezers en uitleningen aan elkaar. Een overzicht:

Daisy

Collectie

Fictie volwassenen	61%
Non-fictie volwassenen	22%
Jeugd	17%

Uitleningen (zonder verlenging)

Fictie volwassenen	80%
Non-fictie volwassenen	12%
Jeugd	8%

Lezers

Volwassenen	81%
Jeugd	19%

Braille (alle)

Collectie

Fictie volwassenen	56%
Non-fictie volwassenen	25%
Jeugd	19%

Uitleningen

Fictie volwassenen	61%
Non-fictie volwassenen	20%
Jeugd	19%

Lezers

Volwassenen	93%
Jeugd	7%

2.4. Catalogus

Aan onze bibliotheeksoftware Bibliodata gebeurde tal van aanpassingen. Deze aanpassingen zorgen ervoor dat Luisterpunt een nog betere dienstverlening aan haar lezers kan bieden.

Bibliotheekstelsel Bibliodata - aanpassingen uitgevoerd in 2013.

- Aanpassing van de primaire statistieken m.b.t. de bruikleencollecties: de instellingen zonder bruikleencollectie werden uit de particuliere lezers gehaald en worden apart vermeld.
- Meerdere exemplaren van dezelfde titel, in hetzelfde medium, tegelijkertijd kunnen uitlenen. Deze aanpassing was noodzakelijk voor de bruikleencollecties.
- Het aanpassen van het overzicht van de uitleningen van braille-enkel door een extra aanduiding mee te geven als het boek enkelzijdig moet worden afgedrukt. Daardoor komen we tegemoet aan de vraag van ouders waardoor het lezen van brailleboeken gemakkelijker wordt gemaakt voor lezertjes tot en met 8 jaar.
- Aanpassingen voor Bibnet, voor de doorstroming van onze boeken naar de online catalogus.
- Export en import van de braille-enkelboeken Vlaanderen/Nederland.
- Voorbereidingen voor het downloaden en streamen van Daisy-boeken.

Online Daisy- en braillecatalogus

Via <http://daisybraille.bibliotheek.be> is de online Daisy- en braillecatalogus van Luisterpunt terug te vinden. De huidige vijf zoekmogelijkheden zijn: alles doorzoeken, op titel, op auteur, op onderwerp en op boeknummer.

In 2013 zijn we ook gestart met de vermelding of het Daisy-boek door een Vlaamse stem of door een Nederlandse stem is ingelezen. De boeken met een Nederlandse stem zijn vooral de Daisy-boeken die we met Nederland hebben geruild. We verrijken de titelbeschrijvingen ook met de naam van de inlezer (van de boeken die geproduceerd zijn bij de Vlaamse productiecentra, eind 2013 staat dit bij 800 van onze boeken) en vermelden als het boek door de auteur zelf is ingelezen.

We duiden ook aan als de tekst van het boek mee te volgen is op het scherm.

Door deze uitbreidingen kan de lezer gerichter zijn/haar boeken naar wens uit onze online catalogus halen.

Door in de zoekbalk "language:engels" of "language:frans" in te tikken, zijn onze Engelstalige en Franstalige boeken terug te vinden. Helaas kunnen we zelf geen bijkomende zoekmogelijkheden aanmaken (bv. inlezer, Franstalige boeken, Engelstalige boeken).

De online Daisy- en braillecatalogus wordt op regelmatige basis geüpdatet.

In 2013 zijn er al voorbereidingen gestart om onze Daisy-boeken te voorzien van een luisterfragment.

Er werden 32.115 boekaanvragen via Mijn Luisterpunt / de online catalogus gedaan (99 voor braille-heen-en-terug, 147 voor braille-enkel en 31.869 voor Daisy-boeken).

Zoeken.bibliotheek.be – online catalogus

Alle retrospectieve Daisy-beschrijvingen zijn ingevoerd en de nieuwe aanwinsten worden systematisch in Open Vlacc opgenomen. In 2013 heeft Luisterpunt de overstap gemaakt om het Daisy-vlaccnummer te exporteren naar onze online catalogus. Dit betekent dat oudere boeken (die vroeger niet zichtbaar waren) nu wel getoond worden en dat onze recente Daisy-boeken getoond worden met de specifieke kenmerken van Luisterpunt (zoals besproken bij de Daisy- en braillecatalogus).

In 2013 zijn ook de eerste voorbereidingen getroffen om de braille-enkel-boeken zichtbaar te maken in zoeken.bibliotheek.be.

Websearch Daisy- en brailleboeken Luisterpunt en Aangepast Lezen

Deze website, operationeel sinds vorig jaar en mogelijk gemaakt door de financiële steun van de Nederlandse Taalunie, dient als interne zoekmachine waarmee de catalogi van **Aangepast Lezen** (Nederland) en **Luisterpunt** (Vlaanderen) in één oogopslag kan geraadpleegd worden. Dubbele aanmaak kan hierdoor vermeden worden en via de zoekresultaten is het mogelijk om een verzoek tot aankoop uit elkaars catalogus te plaatsen. In 2013 werden er 157 Daisy-boeken besteld bij Aangepast Lezen en kreeg Luisterpunt 153 bestellingen binnen van Aangepast Lezen.

Technische commissie

In de Technische commissie zetelen medewerkers van Luisterpunt en van de twee productiecentra, Transkript en Blindenzorg Licht en Liefde. In 2013 hebben twee bijeenkomsten van de Technische commissie plaatsgevonden (op 9 april en op 18 juni). De aandacht ging vooral naar de bespreking en de afstemming van de gemeenschappelijke richtlijnen voor de aanmaak van Daisy- en brailleboeken. Bij de richtlijnen voor de aanmaak van Daisy-boeken is zo goed mogelijk rekening gehouden met de 'Tips voor inlezers' die de Gebruikersraad van Luisterpunt heeft aangereikt. Op het overleg van 18 juni waren enkele leden van de Gebruikersraad van Luisterpunt aanwezig.

Eén braillecollectie Vlaanderen/Nederland

In 2012 werd door de projectgroep Luisterpunt en Dedicon een plan uitgewerkt om te komen tot een uitwisselbare braillecollectie tussen Dedicon en Luisterpunt. Het uiteindelijke doel is een groter aanbod van lectuur in de brailleleesvorm voor de doelgroep. Het project wordt financieel ondersteund door de Nederlandse Taalunie, Stichting Winckel-Sweep, Stichting Vrienden van Dedicon, Stichting Aangepast Lezen, Luisterpunt en het Sector Instituut Openbare bibliotheken. In 2013 heeft de effectieve uitwisseling van de braille-enkelboeken tussen Vlaanderen en Nederland plaatsgevonden. Er werden 1.012 braille-enkelboeken van Luisterpunt overgedragen aan Nederland en Luisterpunt kreeg 886 braille-enkelboeken van Nederland.

2.5. Uitleendienst

In 2013 zocht de uitleendienst actief en veelvuldig contact met de lezers. Vele e-mail- en telefoonrondes getuigen hiervan. Te veel tijd of zorgvuldigheid? Reken maar op dit laatste! Tegelijk schoonde de uitleendienst de lezersgegevens in ons bibliotheekstelsel Bibliodata op. Naast een –belangrijke- babbel over dienstverlening en tevredenheid zijn correcte gegevens belangrijk om een goede service aan te bieden.

Braillelezers informeren: van braille-heen-en-terug naar braille-enkel

Vanaf eind 2014 willen we geleidelijk overschakelen van braille-heen-en-terug naar braille-enkel. Door het samengaan van de Nederlandse en de Vlaamse braille-enkel-boeken wordt de collectie braille-enkel fors uitgebreid. We wilden de braillelezers op de hoogte brengen van de voordelen die braille-enkel-boeken bieden t.a.v. braille-heen-en-terug-boeken. Vele lezers willen meteen overschakelen naar braille-enkel-boeken, anderen willen nog even de oude vertrouwde braille-heen-en-terug-boeken blijven lezen.

Heel wat braillelezers waren verheugd over ons telefoongesprek. Dit gesprek bood hen de mogelijkheid om hun wensen kenbaar te maken, bijvoorbeeld over het aantal boeken of katernen dat ze in omloop willen hebben. Ook hun genrevoorkeuren werden desgewenst aangepast. Sommige lezers veranderden van lezersprofiel.

Woon- en zorgcentra op de korrel

We contacteerden de woon- en zorgcentra (WZC) om na te gaan of ze tevreden zijn met hun bruikleencollectie, en of de Daisy-boeken veel gelezen worden in hun instelling.

We boden de mogelijkheid aan hun bruikleencollectie te vernieuwen of aan te vullen met nieuwe titels.

Deze telefonische vragenronde leerde ons dat de bewoners het liefst naar eenvoudige, korte verhalen luisteren, het liefst ingelezen door een Vlaamse stem (geen Nederlands). In sommige WZC wordt/worden de Daisy-speler(s) vaak gebruikt, in andere eerder sporadisch. We merkten ook dat er een vrij groot personeelsverloop is binnen deze sector. Bij een aantal WZC wist de huidige ergotherapeut niet dat er een bruikleencollectie Daisy-boeken en een Daisy-speler voorhanden is. We grepen dit gesprek aan om hem/haar te informeren over onze boeken en onze samenwerking. De gegevens van de nieuwe contactpersoon werden in het bibliotheekstelsel genoteerd, met de afspraak om hem/haar in 2014 opnieuw telefonisch te contacteren, om hun werking te evalueren en eventueel bij te sturen.

Vraag naar bruikleencollecties Daisy-boeken blijft

De campagne Ik haat lezen leidt logopedisten en scholen naar Luisterpunt. Veel leerkrachten en logopedisten verwijzen kinderen met dyslexie of een andere leesbeperking door.

Een aantal scholen en logopedisten kiest om een collectie Daisy-boeken in huis te nemen zodat kinderen er meteen mee aan de slag kunnen. Dat ze die boeken langer mogen houden dan de gebruikelijke uitleentermijn vinden ze een belangrijk pluspunt. Meestal kiezen zij zelf de genres, auteurs of titels. Scholen bestellen de Daisy-versie van de gedrukte boeken die ze op school hebben, dit om kinderen met dyslexie de mogelijkheid te bieden te luisteren en tegelijk mee te volgen met de tekst in het boek. Ook het aanbod om van een boek meerdere exemplaren te bestellen, wordt geapprecieerd. Zo kunnen verschillende kinderen tegelijk hetzelfde boek beluisteren, wat bv. tijdens een klasproject rond een bepaald boek handig kan zijn.

Ook de bibliotheken breidden hun bruikleencollectie uit. We merken dat hun collecties meer divers worden en dat op grote schaal wordt ingezet op jeugdboeken. Veel bibliotheken kiezen zelf de auteurs en de titels. Bij jeugdtitels wordt duidelijk rekening gehouden met wat

ze als gewoon boek in de collectie hebben. Ook bibliotheken stimuleren op deze manier het lezen en luisteren tegelijk, wat inderdaad belangrijk is om het lezen te oefenen.

We krijgen hiervoor vele positieve reacties: de Daisy-boeken zijn en blijven een grote hulp voor kinderen met dyslexie. Zo kunnen ze boeken lezen op hun niveau en worden ze niet noodzakelijk veroordeeld tot het lezen van 'makkelijkere' boeken.

De boeken die genomineerd zijn voor de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen worden vaak gevraagd zodat ook kinderen met een leesbeperking zonder drempel kunnen deelnemen aan de leeskringen.

De woon- en zorgcentra die Daisy-boeken bijvragen, geven ons voorkeurgrenzen door en laten ons de boeken kiezen. Vele zorgvoorzieningen vragen naar Daisy-boeken met een kortere speeltijd.

Mijn Luisterpunt: meer en meer bibliotheken, scholen en logopedisten maken gebruik van Mijn Luisterpunt. Het zelf kunnen bekijken van de boekenplank, de leenhistoriek en het online bestellen van boeken ervaren ze als zeer handig en gebruiksvriendelijk.

Klantgericht!

Sinds de inschrijvingen automatisch doorstromen naar Bibliodata kunnen we klantgericht werken. Nieuwe lezers kunnen bij hun inschrijving aanduiden of ze extra willen geïnformeerd worden over onze werking. Een medewerker van de uitleendienst contacteert hen telefonisch, beantwoordt hun vragen en brengt hen indien nodig of gewenst ook in contact met andere organisaties.

De uitleendienst zet lezers aan om zelf actief gebruik te maken van Mijn Luisterpunt.

Daisy-speler lenen?

Nieuwe lezers kunnen gedurende twee maanden een Daisy-speler lenen om het Daisy-lezen uit te proberen of om de periode van de levering van een eigen toestel te overbruggen. Het aantal uitleningen steeg van 25 in 2012 naar 45 in 2013.

ADIBib

Sinds september 2013 worden de schoolboeken die bij ADIBib worden aangevraagd, bij ons gebrand, geprint en verzonden.

Interbibliothecair leenverkeer (IBL)

Naast Daisy-boeken van Stichting Aangepast Lezen, vragen we nu ook Daisy-boeken aan bij MTM in Zweden en bij DZB in Duitsland (Leipzig).

Techniek

Ook in 2013 liet *het netwerk* het wel eens afweten. Lezers slaagden er dan niet in om hun boeken via Mijn Luisterpunt aan te vragen, waardoor we ontzettend veel telefoons en e-mails moesten verwerken om de favoriete boeken tijdig bij de wachtende lezer te krijgen. Gelukkig geraakten deze problemen meestal snel opgelost.

De branders

Drie thermische printers werden aangekocht, de printkwaliteit baart ons nog zorgen maar hieraan wordt gewerkt.

Op alle computers van de medewerkers van de uitleendienst werd een softwareprogramma geïnstalleerd zodat elke collega alle activiteiten van de vijf Daisy-robots via zijn/haar scherm kan opvolgen.

Boekaanvragen

Lezers kunnen boeken telefonisch, met een briefje in het verzendhoesje, via e-mail, via een bibliotheekmedewerker (een medewerker kiest een boek uit de genres die de lezer heeft gekozen) en via Mijn Luisterpunt (is nu inclusief de online catalogus) aanvragen. Vele mogelijkheden, die allemaal worden benut.

Daisy-meubel - bib Edegem

Bruikleencollectie Daisy-boeken voor de jeugd – bib Edegem

3. Communicatie en promotie, met partners allerlei

3.1. Van *Ik haat lezen!* tot *Mag ik nog een boek?*

Campagne 2013

In 2013 wilden we de in 2012 gelanceerde campagne graag verderzetten. In marketingmiddens weten ze het al langer: herhaling werkt. Daarom kozen we dezelfde posters, dezelfde slagzin, dezelfde visie als bij de start van de campagne in 2012. De opvallende poster, tag en slagzin moet in het collectieve geheugen van de Vlaming gegrift raken, zodat de uitroep 'ik haat lezen!' automatisch doet denken aan ADIBib en Luisterpunt als hulpmiddelen bij dyslexie. De herhalingscampagne van 2013 werd grotendeels uitgevoerd door Luisterpunt, hoewel ADIBib een belangrijke ondersteunende partner blijft binnen deze campagne.

Wat willen we bereiken?

In 2012 merkten we een opvallende stijging van het aantal lezers met dyslexie. Ook meer scholen en logopedisten legden een bruikleencollectie aan van Daisy-boeken en veel bibliotheken startten met een jeugdcollectie of vernieuwden hun bestaande collectie. Ook toonden de vele reacties van kinderen, jongeren en hun ouders dat een campagne als deze nodig was. Ze zijn blij ons te hebben leren kennen: onder meer de aanvragen voor gadgets en de vragen en gesprekken die bibliotheekmedewerkers krijgen/voeren tonen dit duidelijk aan. Toch hebben we nog niet de volledige doelgroep bereikt. Nog te veel personen met kinderen met dyslexie in hun omgeving kennen Luisterpunt en ADIBib niet.

We trachtten met deze (en volgende?) herhalingscampagne(s) dus te bekomen dat iederéén met dyslexie ons leert kennen. Zo hebben deze kinderen (en volwassenen) tenminste de keuze of ze met luisterboeken willen werken. Ook probeerden we nog meer bibliotheken, scholen en logopedisten te overtuigen een bruikleencollectie aan te leggen, of hun bestaande collectie te vernieuwen of aan te vullen. We hoopten meer naamsbekendheid te krijgen bij scholen en logopediepraktijken zodat zij meer met ons gaan samenwerken en dat ze kinderen met dyslexie wijzen op ons bestaan.

Startpagina ikhaatlezen.be

De website ikhaatlezen.be stond reeds centraal in 2012 en vormde ook in 2013 het hart van de campagne. Facebook geeft een interessante aanvulling omdat het voor de gebruikers de mogelijkheid biedt om rechtstreeks contact met ons op te nemen met vragen of opmerkingen. Zij worden ook onmiddellijk op de hoogte gehouden van wat er reilt en zeilt binnen de twee organisaties en rond het thema dyslexie. We hoopten het aantal bezoekers aan de website zeker nog op te drijven.

Hoe doen we dat?

De Vlaamse overheid (Participatiedecreet) steunde ons opnieuw als project leesbevordering en gaf ons zo de mogelijkheid om onze campagne gedeeltelijk te herhalen in 2013. Gedurende minimaal 28 dagen prijkten 150 posters in 26 grotere treinstations waar veel kinderen, jongeren en pendelaars passeren.

Verder bestelden we 30.000 A2-posters om te verdelen. Doordat we iets minder subsidie ontvingen dan begroot waren we genoodzaakt de lifting met Klasse te laten vallen. Dit betekende dat we niet de vijf beoogde posters per school konden bezorgen. Dit resulteerde in een kleiner aantal in de herdruk van de posters, waardoor we meer middelen hadden om ander promotiemateriaal (stickers en balpennen) aan te kopen en te verdelen.

Tijdens de herdruk van de posters deed CANON Cultuurcel ons het fijne aanbod om 3500 posters in te sluiten in hun zending in het kader van de voorleesweek. Op die manier kregen alle lagere scholen alsnog een poster, met een woordje uitleg in de begeleidende brief.

Met het oktobernummer van Logopedie, het tijdschrift van de Vlaamse Vereniging voor

Logopedisten, stuurden we eveneens een poster mee. Op die manier kregen de aangesloten logopedisten een poster om in hun praktijk te hangen en tegelijk een vriendelijke herinnering om met ons samen te werken en naar ons door te verwijzen. Het tijdschrift publiceerde tegelijk een artikel dat herinnerde aan onze werking, met een praktijkvoorbeeld van een logopediste, over hoe zij Daisy integreert in haar praktijk (zie bijlage 1).

Met leuke gadgets proberen we de jongeren zelf naar onze website te verwijzen: er werden 5000 stickers gemaakt met de tag "ik haat lezen" en

een verwijzing naar de website, en 5500 vierkleurenpenen met de website als opdruk. Ook een herdruk van 40.000 exemplaren van campagnebladwijzers moet jonge lezers en/of hun ouders overhalen een kijkje te nemen.

Via de nieuwsbrief en Facebook promootten we het aanvragen van deze materialen. Langs deze weg deelden we 2500 bladwijzers uit, 2435 stickers, 2383 penen, 211 posters met de meisjeskamer en 208 posters met de jongenskamer.

De aanvragen kwamen van een divers publiek van jongeren, ouders, logopedisten, bibliotheekmedewerkers en leerkrachten.

Sticker en balpen

Daarnaast werden de gadgets meegegeven op infoavonden over Daisy-boeken in bibliotheken, scholen en op beurzen op maat van onze doelgroep.

Naar aanleiding van de campagne praatten we tijdens verschillende infoavonden over dyslexie. Deze avonden werden georganiseerd door de lokale bibliotheek, school of vereniging in samenspraak met Luisterpunt. Zo spraken we voor ouders en leerkrachten van kinderen met dyslexie in de bibliotheek van Geel op 9 oktober, op zaterdag 12 oktober in de bib van Knokke-Heist (hier ruimer, ook voor de doelgroep van slechtzienden), in de bibliotheek van Kapelle op den Bos op 15 oktober, op initiatief van een middelbare school en de bibliotheek in Edegem op 16 januari en voor oudervereniging Sprankel in Gent op 20 januari. Ook verder in 2014 staan er verschillende infoavonden op het programma.

Net als in 2012 werkten we in 2013 samen met Stichting Lezen om de boeken van de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen om te zetten in Daisy-formaat. Op deze manier kunnen verhalenliefhebbers met een leesbeperking toch deelnemen aan deze leuke jury. Ook de boeken van de boekenpakketten van de Jeugdboekenweek zullen opnieuw omgezet worden. Voor beide boekenevents worden er luisterfragmenten van de geselecteerde boeken op de respectievelijke websites geplaatst, met vermelding "Dyslexie? Liever een luisterboek? Probeer het hier uit en check ikhaatlezen.be".

Zoals gezegd wordt er op alle gadgets en posters verwezen naar de website. Deze werd dan ook up-to-date gehouden. Op facebook.com/ikhaatlezen werden op regelmatige basis berichtjes gepost die interessant zijn voor onze doelgroep.

We hebben opnieuw een wedstrijd gelanceerd. Kinderen en jongeren met dyslexie konden een Pocket Daisy-speler of een auteurslezing in de klas winnen. Deze wedstrijd liep tot 28 februari 2014 (<http://www.ikhaatlezen.be/node/9>).

Tijdens deze campagneperiode hebben we twee Ik haat lezen-nieuwsbrieven verstuurd, naar 1660 ontvangers. Onderwerpen op 9 oktober 2013: Ik hou van lezen!, Balpennen en stickers, Promopakket, Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen, Tzalwel (studeren met een beperking) en Brochure redelijke aanpassingen in het onderwijs. De onderwerpen van de nieuwsbrief op 14 januari 2014: Gelukkig nieuwjaar, Win win win, Infoavonden, Grote Oorlog, ook bij Luisterpunt, Auteurs lezen voor, Kroes Oe Wee (musical voor en door kinderen met een leesbeperking), Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen. Zo proberen we geïnteresseerden actief en extra te informeren.

Website KJV met luisterfragment en verwijzing

Wat zijn de resultaten?

We hoopten met deze herhalingscampagne een toename van het aantal lezers met dyslexie te bereiken (via bibliotheken, scholen of rechtstreeks bij Luisterpunt), alsook een ruimere samenwerking met scholen, logopedisten en bibliotheken. Daarnaast wensen we een betere naamsbekendheid te genereren, opdat kinderen met dyslexie ook in de toekomst naar ons worden doorverwezen door hun omgeving.

Leden en uitleningen

We merken op dat de ledencijfers gestaag stijgen, zowel bij ADIBib als bij Luisterpunt. ADIBib merkt momenteel een stijging op van 40% tegenover het jaar voordien. Deze stijging is wel reeds ingezet sedert augustus, en kan dus moeilijk louter toegeschreven worden aan de herhalingscampagne.

Luisterpunt telt eveneens een verhoging van het ledenaantal. In 2012 voerden we een eerste campagne in maart, en een herhaling in oktober. Na de eerste campagnegolf in maart zagen we een forse toename van het aantal actieve leden tussen 7 en 12 jaar. In februari 2012 hadden we 127 kinderen die aangaven dyslexie te hebben, terwijl dit aantal in juli 2012 gestegen was tot 241. Waar er in november 2012, na de tweede campagnegolf, 353 kinderen met dyslexie tussen 7 en 12 jaar ingeschreven waren, loopt dit in november 2013, na de derde campagnegolf, op tot 452. En dit aantal blijft stijgen: in december 2013 telden we 504 actieve leden in deze categorie. Ook bij de 13 tot 18-jarigen met dyslexie zien we een stijging. In februari 2012 zijn er 246 actieve lezers met dyslexie in deze leeftijdscategorie. Dat is na de eerste campagne in maart opgelopen tot 295. In november 2012, dus na de tweede campagnegolf, waren er dat al 372. In november 2013, na de herhalingscampagne van 2013, is dat aantal gestegen tot 606 leden. Dat aantal blijft ook lichtjes stijgen met in december 626 lezers binnen deze categorie.

We merken ook een impact van de campagne op het aantal uitleningen van jeugdboeken in oktober, hoewel dat aantal zich opnieuw stabiliseert na de campagnemaanden. De maanden oktober en november niet meegerekend (waarin er een duidelijke piek van uitleningen te zien is), blijft er wel een gestage stijging in het aantal uitleningen, allicht toe te wijzen aan de stijging van het aantal lezers. Bij de Daisy-boeken voor volwassenen valt er daarentegen niet meteen een stijging op te merken, op een lichte verhoging tijdens de campagnemaand na. We kunnen hieruit opmaken dat de campagne effectief de doelgroep van kinderen en jongeren bereikt en niet zozeer een ruimer publiek van volwassenen.

Waar we in 2012 een duidelijke stijging van het aantal bibliotheken met een jeugdcollectie Daisy-boeken konden vaststellen (181 in februari 2012, 198 in juli 2012 en 204 in november 2012), is dat nu ook het geval. 266 bibliotheken werken met Daisy, waarvan er in november 2013 216 een jeugdcollectie hebben tegenover 204 in november 2012.

Bovendien grijpen vele bibliotheken de kans om naar aanleiding van de campagne hun collectie Daisy-boeken, zowel voor volwassenen als voor jongeren, uit te breiden en/of te vernieuwen.

Bij scholen zien we een gelijkaardig effect. In november 2013 zijn 212 scholen lid van Luisterpunt, tegenover 140 in november 2012. In juli 2012, na de eerste campagnegolf, waren dit er 113 tegenover 87 in februari 2012.

In november 2013 hebben reeds 127 scholen ervoor gekozen een eigen bruikleencollectie aan te leggen, tegenover 75 in november 2012. Ook bij hen leidde de campagne tot een uitbreiding en/of vernieuwing van de bruikleencollecties. In juli 2012 waren er nog maar 50

scholen met een eigen bruikleencollectie en voor de eerste campagne amper 37. Een mooi campagneresultaat dus.

Bij logopedisten tenslotte merken we een gestage groei van logopedisten die lid zijn en die een bruikleencollectie hebben. Het aantal is klein (24 leden in november 2013), maar we vragen dan ook vooral om jongeren door te sturen naar de lokale bibliotheek, omdat ze het gedrukte boek er dan meteen bij kunnen lenen. We hebben geen cijfers van het aantal logopedisten dat actief naar Daisy-boeken verwijst.

Internet en Facebook

De website ikhaatlezen.be is het hart van de campagne. We hebben ervoor gekozen alle informatie op een aangepaste website te bundelen. Het is dan ook belangrijk dat we effectief bezoekers naar deze site brengen.

In 2013 hadden we 11.071 unieke bezoekers op de site ikhaatlezen.be. Gemiddeld bezochten ze 5 pagina's per bezoek. 90% van deze bezoekers komt uit België, 8% uit Nederland. Ongeveer 20% bezoekt de website meer dan een keer.

Onze website is opgedeeld in 3 delen: een deel voor kinderen, een voor ouders en een voor begeleiders. Het deel voor de kinderen wordt het vaakst bezocht, gevolgd door het segment van de ouders en dan pas dat van de begeleiders.

Het grootste deel bezoekers (30,6%) komt terecht op onze pagina's door rechtstreeks naar de website te surfen. Dat wil zeggen dat onze promotie effectief tot resultaten leidt, wat betreft het websitebezoek. 17,4% vindt ons via een zoekopdracht, 0,8% wordt doorverwezen vanaf een andere site, 0,5% komt bij ons terecht via sociale media en 0,4% via een link in een e-mail. Van de overige bezoekers is niet geweten hoe ze bij ons terechtkomen.

Facebookpagina Ik haat lezen

Ook op Facebook zijn we actief met onze pagina facebook.com/ikhaatlezen. December 2013 hadden we 463 vrienden. Er is geen opvallende toeloop van vrienden op bepaalde momenten of periodes, dus ze kunnen niet direct toegeschreven worden aan de herhaling van de campagne. Indirect blijkt wel dat het aantal vrienden gestaag blijft stijgen, dus de

naamsbekendheid van ik haat lezen blijft toenemen. 21% van onze vrienden zijn 13 tot 17 jaar, 31% is 35 tot 44 jaar. We zitten dus zowel met jonge lezers als ouders en begeleiders in de vriendengroep. Dat blijkt ook uit de acties van de vrienden. Jonge vrienden gaan eerder filmpjes en cartoons 'liken', waar de oudere vrienden al makkelijker een opmerking posten of hun tevredenheid uiten in een bericht.

Conclusie

Ongeveer 5% van de (school)bevolking heeft dyslexie. Dat wil zeggen dat er in zowat elke klas van 20 kinderen wel iemand zit die in meer of mindere mate moeilijkheden heeft met lezen. Elkeen van hen zou moeten weten dat er Daisy-boeken bestaan om te helpen bij boekbesprekingen, of om leuke verhalen te kunnen lezen. Ieder van hen zou ook moeten weten dat ze met aangepaste programma's en ADIBoeken gewoon de les kunnen volgen op hetzelfde tempo als hun vrienden. Nog belangrijker: elke juf, leraar, CLB-medewerker en logopedist zou moeten weten dat deze middelen bestaan en makkelijk geïmplementeerd kunnen worden met weinig (software voor ADIBoeken) of geen kosten.

Sinds 2012 merken we een groei van lezers bij zowel Luisterpunt als ADIBib. We krijgen steeds meer (aan)vragen van kinderen en jongeren met dyslexie, hun ouders en hun begeleiders. Het is duidelijk dat ik haat lezen steeds meer naamsbekendheid heeft. De mooie resultaten van vandaag hadden we nooit kunnen bereiken zonder de activiteiten en de promotiematerialen van de afgelopen twee jaar. Het is ook duidelijk dat de herinneringscampagne van dit jaar wel degelijk de aandacht trekt van de beoogde doelgroepen. Deze herhaling, noch de eerste en tweede campagnegolf waren mogelijk geweest zonder de hulp van onze partners: de Vlaamse overheid vanwege de subsidiëring en ondersteuning via Klasse en Canon Cultuurcel, de VUV vanwege haar toestemming deze luisterboeken te mogen uitlenen aan personen met dyslexie, ADIBib voor algemene ondersteuning en promotie, Plectalk voor het schenken van Daisy-spelers ter promotie van de campagne, de Vlaamse Vereniging voor Logopedisten voor de aandacht in haar tijdschrift en de talloze ouders, bibliotheekmedewerkers, logopedisten en leerkrachten die hun schouders onder het project hebben gezet en er alles aan doen dat kinderen met dyslexie de juiste middelen krijgen. Samen hebben we vele kinderen met een leesbeperking de geneugten en voordelen van een goed boek laten ontdekken. We hebben echter nog een lange weg te gaan en zullen ik haat lezen blijven promoten.

Schooljaar 2014-2015

We zullen het nog eens herhalen: herhaling werkt. We zouden dan ook heel graag de campagne verderzetten, opnieuw en opnieuw, zodat we uiteindelijk iederéén met dyslexie kunnen bereiken. En dat ook kinderen bij wie de diagnose nog maar net gesteld is van ons te horen krijgen. Het zou een spijtige zaak zijn dat zij uit de boot moeten vallen omdat hun diagnose niet gesteld werd tijdens een campagnejaar. Scholen en CLB's spelen hier een duidelijke rol. Zij fungeren als eerste informatieluik. Maar dan moeten zij duidelijk op de hoogte zijn van het nut van een luisterboek en van onze werking. Dat wordt dan ook de insteek van onze volgende campagne. Daarnaast blijft herkenning en mond-aan-mond reclame een belangrijk element. De posters, tags en slogan moeten opnieuw het straatbeeld in, en in scholen, bibliotheken en logopediepraktijken prijken. Kinderen met dyslexie, hun ouders en begeleiders moeten zonder moeite de weg naar het luisterboek vinden.

**Bedankt Vlaamse overheid voor de ondersteuning! We kunnen het niet beter
verwoorden dan deze mama ...**

Van: Ann
Verzonden: donderdag 21 november 2013 1:04

Aan: Saskia Boets
Onderwerp: Bedankt!

Beste medewerkers van luisterpunt,

Graag wil ik jullie bedanken!!!

Waarom?

Ik ben moeder van 4 kinderen met dyslexie. Onze oudste zoon van 12 jaar, Lander, zit in het eerste middelbaar technisch onderwijs. Met behulp van Sprint en digitale schoolboeken lijkt dit voorlopig goed te lukken.

Maar er wordt nu ook verwacht dat hij per jaar enkele boeken leest, wat voor hem echt een onmogelijke opdracht is. En daar begon dus de zoektocht ...

Sinds 2 weken is Lander lid bij jullie bib. Wat een fantastisch initiatief! Ik ben fan! Om over Lander nog maar te zwijgen! Toen hij zijn eerste boek aan het beluisteren was zei hij: "Ik ben zo blij dat ik nu eindelijk een boek kan lezen." Prachtig!

Daarom dus wil ik jullie bedanken! Omdat jullie onmogelijke opdrachten mogelijk maken, ook voor kinderen met dyslexie. En omdat dankzij jullie onze zoon het plezier van 'lezen' heeft ontdekt.

Bedankt!

Ann (en Lander)

3.2. Openbare bibliotheken

We merken dat bibliotheken inspanningen hebben gedaan om hun bruikleencollectie Daisy-jeugdboeken uit te breiden en aan te vullen met nieuwe titels.

Een aantal bibliotheken gebruikt verwijsetiketten voor de jeugdboeken: op de Daisy-boeken staat een sticker 'ook als boek in de bib' en op het gedrukte boek staat 'ook als Daisy in de bib'. Op het etiketje staat ook het Daisy-icoontje met het boek en de geluidsgolven dat wordt gebruikt in zoeken.bibliotheek.be. Bibliotheken kunnen deze etiketten eenvoudig afdrucken via het programma Biblioprint (dat door Schulz en Bibnet wordt gecoördineerd).

Vele bibliotheken vernieuwden in 2013 ook hun collectie Daisy-boeken voor volwassenen.

Dat bibliotheken hun collectie aanvullen en vernieuwen, danken we zeker ook aan onze nieuwsbrieven. In 2013 startten we met een digitale nieuwsbrief voor de bibliotheeksector, we verstuurd er eentje op 1 maart, op 12 juni en op 9 oktober. Telkens deden we boekensuggesties en zetten we onze campagnes in de kijker.

Eind 2013 hadden de bibliotheken samen 61.035 Daisy-boeken in huis, waarvan 41.720 boeken voor volwassenen en 19.315 jeugdboeken.

In 2013 sprongen nog drie bibliotheken op de Daisy-boekenkar: Tongeren, Landen en Gistel. Met Zorgbib inbegrepen maakt dit een totaal van 263 bibliotheken met een Daisy-werking. We merken wel dat we de bibliotheken moeten blijven informeren en aanzetten om een kwaliteitsvolle en succesvolle werking te kunnen uitbouwen.

Het aantal openbare bibliotheken per provincie vindt u als bijlage 2.

JE BENT JONG EN JE LEEST WAT?

Gaat lezen bij jou moeilijk of traag? *Een probleem!*
Je vindt in de bib heel wat middelen die jouw leesleven een stuk leuker maken.
We stellen ze even aan je voor in deze folder.

DAISY? WIE IS DAISY?

Daisy-boek
Een Daisy-boek is een mp3-luisterboek dat meer boek is dan een gewoon luisterboek. Je kan erin bladeren, naar een ander hoofdstuk springen en er zelfs een bladwijzer insteken. Je kan het sriet of traag afspelen. Je leest dus op jouw tempo.

Bij een Daisy-boek hoort een Daisy-speler, Daisy-mp3-speler of Daisy-software voor op je pc. Ook die kan je lenen in je bibliotheek of downloaden van www.ikhaatlezen.be. Er zijn wel 20.000 titels als Daisy-boek uitgebracht door de Luisterpuntbibliotheek. De titels die je niet in je bib vindt, kunnen zij gratis naar jou thuis opsturen.
www.ikhaatlezen.be

ZO BLIJF JE BIJ DE LIJN

Leesliniaal
Een leesliniaal vergroot een tekstregel. Dit is ideaal als je slecht ziet of dyslexie hebt. Je schuift je leesliniaal lijn per lijn over de pagina en houdt zo goed bij waar je aan het lezen bent.

Makkelijk lezen boeken
Makkelijk lezen boeken zijn verhalen waarbij de makers de taal speciaal voor jou eenvoudig houden. Toch zijn het zeer toffe boeken en verhalen. Soms zit er ook een luistercd bij het boek.

MAG HET OOK MAKKELIJK?

DE VIJF BIBLIOTHEKEN

Details folder voor kinderen en jongeren met dyslexie – De Vijf-bibliotheken (Deinze, Destelbergen, Lochristie, Melle en Merelbeke). De folder staat [op onze website](#).

3.3. Woon- en zorgcentra

In 2013 startten we ook met een digitale nieuwsbrief voor de zorgvoorzieningen, we verzonden de eerste op 23 april, de tweede op 11 september. In het najaar hebben we opnieuw workshops in Woon- en Zorgcentra (WZC) georganiseerd, in totaal zes.

Net zoals bij de telefoonronde van de uitleendienst, kunnen we besluiten dat er toch wel een vrij groot verloop is bij ergotherapeuten en medewerkers van animatiediensten in WZC. Het blijft dus zinvol om geregeld nieuwsbrieven te versturen en workshops te organiseren.

Naast de WZC die samenwerken met de lokale bibliotheken of met Zorgbib werken 363 WZC met een bruikleencollectie Daisy-boeken van Luisterpunt. Samen hadden ze eind 2013 33.610 Daisy-boeken in huis.

3.4. Knetterende Letteren, ons huistijdschrift

Knetterende Letteren heeft twee doelen:

- de band tussen lezer en bibliotheek nauwer aanhalen;
- de boekencollectie ontsluiten.

Eerste doel: De band tussen lezer en bibliotheek nauwer aanhalen

Anders dan in een gewone openbare bibliotheek is er weinig persoonlijk contact tussen Luisterpunt en de gebruikers. Daarom bevat het tijdschrift de rubriek *Op de hoogte*. In 2013 kwam in deze rubriek aan bod:

- 3 praatjes van Geert Ruebens,
- 30 mededelingen over de bibliotheek,
- 9 artikels over Daisy en braille,
- 13 berichten over culturele activiteiten voor blinde en slechtzienende mensen.

Tweede doel: de boekencollectie ontsluiten

Mensen met een leesbeperking hebben minder kanalen om kennis te maken met nieuwe boeken. Boekenbijlagen van kranten en tijdschriften zijn niet in aangepaste vorm beschikbaar. Ook rondsnoeven in boekenwinkels of bibliotheken zit er voor hen niet in.

In Knetterende Letteren worden boeken van Luisterpunt voorgesteld in elf verschillende rubrieken

1. Heerlijk ontspannend, lees maar, het is leuk wat er staat:

Boeken van Jos Pierreux (2 x), Nicci French, Jonathan Sonnst, E.L. James, Amélie Nothomb, Godfried Bomans, Mario Puzo, Herman Brusselmans, Pieter Aspe, Lieneke Dijkzui, Philippe Pozzo Di Borgo, John Grisham, Bart Koubaa, Patrick Conrad, Philippe Claudel, Patrick Bernauw, Martine Prenen, Gerard Walschap en Deon Meyer.

2. Auteurs lezen voor en wel in uw oor:

Romanfragmenten van en ingelezen door Luuk Gruwez, Guido Belcanto, Bart Van Loo, Bouke Billiet, Kees van Kooten, Vera Marynissen, Elvis Peeters, Boris Rousseeuw, Kristien Hemmerechts en Katrien Vervaele.

3. Interviews:

Met Rik De Saedeleer, professor Jan Velaers, minister Joke Schauvliege, Luckas Vander Taelen, Elvis Peeters en Steven Vanackere. Een aantal van deze gesprekken zijn ook te beluisteren als podcast: <http://luisterpunt.podomatic.com>.

4. Het neusje van de zalm, je moet het gelezen hebben:

Romans van Michael Ondaatje, William Faulkner, Julian Barnes, Hugo Claus, Peter Terrin, Maurice Maeterlinck, Tommy Wieringa, Peter Verhelst, Oek De Jong en Cesare Pavese.

5. Hedendaags, een maatschappelijk thema uitgelicht:

Boeken over junks, daklozen, métissen, onze wereld in 2050, de invloed van de darwinistische evolutie op ons gedrag, Vladimir Poetin, levenswijsheid en China. Verder ook nog "Reizen zonder John" van Geert Mak, "De verovering van de vrijheid" van Alicja Gescinska en drie boeken over Vlaanderen en België.

6. Historie. Historia. Ken het verleden, begrijp het heden:

Boeken over Pompeii, Baruch Spinoza, Victor Klemperer, de Russische adel, de Goelag,

Edward Limonov, het jaar 1913. Verder ook nog twee boeken over de ondergang van de Titanic, vijf over de Eerste Wereldoorlog, drie over de Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog en drie over de naweeën van de Tweede Wereldoorlog.

7. Vertel me een verhaal:

Teksten van Rutger Kopland, Bart Plouvier, Remco Campert, Filip Rogiers, Tom Waes, Amos Oz, Paulo Coelho, J. Bernlef, Haruki Murakami en Ferdinand Von Schirach.

8. Hoorspelen:

Naar het werk van Václav Havel, Wim Vangrootloon, Nikolaj Vasiljevitsj Gogol, Henryk Bardyevski, Eddy De Vries, Ivor Wilson en Charles Maitre (2 x).

9. De uitgelezen rubriek, de aanwinsten van onze bibliotheek:

Dit is voor de gebruiker hét instrument bij uitstek om snel kennis te maken met de nieuwe Daisy- en brailleboeken. Door te navigeren hoeft hij slechts die romangenres te beluisteren die hem echt interesseren. Idem dito voor de informatieve boeken.

10. Onder de Vingers:

Omdat de uitleencijfers van de brailleboeken stagneerden, werd vanaf het septembernummer gestart met een nieuwe rubriek: "Onder de Vingers". Daarin worden naast een opsomming van de nieuwe braille-enkel-boeken, telkens twee brailleboeken in de kijker gezet. Van september tot december waren dat boeken van Amélie Nothomb, Jeanette Winterson, Griet Op de Beeck, Tom McCarthy, Carlo Emilio Gadda, Mark Rowlands, José Saramago en Johanna Spaey.

11. Toemaatje:

Een voordracht over ontlettering van Johan Sanctorum, een voordracht van Annemie Struyf over haar boek: "Zij en ik, het verhaal van een vriendschap" en de integrale tekst van de gelegenheidspublicatie over Luisterpunt geschreven naar aanleiding van ons eerste lustrumfeest.

Cijfers

Knetterende Letteren verschijnt tien maal per jaar, elke maand behalve in juli en augustus.

Gemiddelde maandelijkse oplage:

Daisy

2008: 3.078

2009: 3.282

2010: 3.513

2011: 3.274

2012: 3.354

2013: 3.686

E-mail

2008: 1.812

2009: 2.172

2010: 2.636

2011: 3.000

2012: 3.530

2013: 4.357

De tekstversie van Knetterende Letteren is ook te lezen op luisterpuntbibliotheek.be en wordt naar de Bliksemleden gestuurd. Er bestaan eveneens tweemaandelijks samenvattingen in zwartdruk (oplage: 12) en in braille (oplage: 37).

Knetterende Letteren voor kinderen en jongeren

In maart en oktober worden speciale Kids-edities van Knetterende Letteren uitgebracht. Alle nieuwe kinder- en jeugdboeken worden ondergebracht in acht leeftijdscategorieën: 3 jaar, 5 jaar, 6 jaar, 7 jaar, 9 jaar, 10 jaar, 12 jaar en 14 jaar en ouder. Telkens worden eerst enkele speciale boeken uitvoerig voorgesteld (boeken die door de auteur werden ingelezen of bekroonde boeken), dan de Daisy-aanwinsten en tenslotte de brailleanwinsten.

Vooraan stonden ook berichten over onze ikhaatlezen-campagne, de jeugdboekenweek en de Vlaamse Filmpjes. Bovendien was er een gesprek te beluisteren met Frank Pollet over zijn boek "Zoo de ruimte in".

De Kids-KL wordt verstuurd naar 1.337 kinderen en jongeren, en naar 60 scholen, openbare bibliotheken en logopedisten.

Tussentijds (ook tweemaal per jaar) ontvangen onze jeugdlezers via e-mail een lijst met de nieuwe boeken, zodat ze ongeveer om de drie maanden kunnen kennismaken met het nieuwe aanbod aan jeugdboeken.

3.5. Over websites en Facebook-pagina's

Luisterpuntbibliotheek.be

In 2013 werd Luisterpuntbibliotheek.be 58.913 keren bezocht, het aantal nieuwe bezoeken bedroeg 22.930.

De website telde 24.755 unieke bezoekers, 93,5 % kwam uit België, 4,6 % uit Nederland. Gemiddeld werden 5,18 pagina's per keer bezocht, het totaal aantal paginaweergaven telde 110.813.

De gemiddelde bezoekduur bedroeg 5 minuten en 8 seconden.

Aan Luisterpuntbibliotheek.be is ook Mijn Luisterpunt gekoppeld, "Mijn boekenplank" is met stip de meest bezochte pagina.

Facebook Luisterpuntbibliotheek

De Facebook-pagina telt 344 vrienden, er is geen opvallende toeloop van vrienden op bepaalde momenten tijdens het afgelopen jaar, ze kunnen dus niet toegeschreven worden aan bepaalde acties of vermeldingen in nieuwsbrieven.

De meeste nieuwe vrienden komen via de website van Luisterpunt bij ons terecht, of rechtstreeks via Facebook.

68% van onze fans zijn vrouwen (46% bij het totaal van alle Facebook-gebruikers), 32% is mannelijk (54% bij het totaal van alle Facebook -gebruikers).

Leeftijdsverdeling:

3 % is 13 - 17 jaar

12 % is 18 - 24 jaar

24 % is 25 - 34 jaar

27 % is 35 - 44 jaar

24 % is 45 - 54 jaar

10 % is 55 - 64 jaar

2 % is plus 65 jaar

Top berichten:

1. Steven Vanackere stelt zijn boek voor – video – 16 oktober 2013 – grootste bereik en meeste interactie
2. Link naar blog van Dimitri Bontenakel over zijn ervaring als inlezer – link – 22 april 2013
3. Overlijden Thomas Blondeau – link – 21 oktober 2013 – groot bereik en veel interactie
4. AVS reportage viering Luisterpuntbibliotheek – video – 19 juni 2013 – groot bereik en veel interactie
5. Oproep Warmste week voor Luisterpunt – foto – 5 november 2013 – groot bereik, minder interactie
6. Oproep kom langs op de Ziezo-beurs – foto – 21 maart 2013 – groot bereik, minder interactie
7. Geef je top 2 favoriete inleesstem door – foto – 15 mei 2013 - kleiner totaal bereik, maar meer interactie
8. We vierden 5 jaar LP, bedankt! – foto – 16 juni 2013 - kleiner totaal bereik, maar meer interactie

Ikhaatlezen.be

11.071 unieke bezoekers bezochten in totaal 13.397 keren ikhaatlezen.be.

We telden 80 % nieuwe bezoeken (10.719 bezoeken), dus ongeveer 20 % zijn personen die terugkeren naar de website (2.678 bezoeken).

90 % van de bezoekers kwam uit België, 8 % uit Nederland.

Per bezoek werden gemiddeld 5 pagina's bekeken, in totaal werden 66.919 paginaweergaven opgetekend.

De gemiddelde bezoekduur bedroeg 2 minuten en 46 seconden.

Bezoekers vinden ikhaatlezen.be voornamelijk door rechtstreeks de website in te geven (30,6 %). 17,4 % vindt ons via een zoekopdracht.

De pagina Daisy-boeken werd het vaakst bezocht.

Het segment voor de kids wordt het meest bezocht (32,2 %), dan dat van de ouders (13,4 %) en tenslotte dat van de begeleiders (9,37 %). Ook de pagina over Sticordi in het ouderssegment scoort hoog als startpagina (8,34 %)

Facebook Ik haat lezen

De Facebook-pagina telt 463 vrienden, er is geen opvallende toeloop van vrienden op bepaalde momenten tijdens het afgelopen jaar, ze kunnen dus niet toegeschreven worden aan bepaalde acties of vermeldingen in nieuwsbrieven.

De meeste nieuwe vrienden komen via de website ikhaatlezen.be bij ons terecht, of rechtstreeks via Facebook.

76 % van onze fans zijn vrouwen (46 % bij het totaal van alle Facebook-gebruikers), 24 % is mannelijk (54 % bij het totaal van alle Facebook-gebruikers).

Leeftijdverdeling:

21 % is 13 – 17 jaar

10 % is 18 – 24 jaar

16 % is 25 – 34 jaar

31 % is 35 - 44 jaar

16 % is 45 - 54 jaar

3 % is 55 - 64 jaar

0,4 % is plus 65 jaar

Top berichten:

1. Film over dyslexie in Koppen XL – link – 7 november 2013 – grootste bereik en meeste interactie

2. Tzalwel! Verder studeren met een beperking – link – 28 februari 2013 - groot bereik en veel interactie

3. Luisterpuntlezers kiezen beste inlezer – video – 26 juni 2013 – groot bereik en veel interactie

4. Dyslexie helpt om spion te worden – link – 17 juli 2013 – groot bereik en veel interactie

5. KULeuven: dyslexie in woord en beeld, filmpjes – gedeeld artikel – 4 juli 2013 – groot bereik en matig interactie

6. Frank Pollet leest – video – 20 september 2013 – groot bereik en veel interactie

7. Interdisciplinair onderzoek toont oorzaak dyslexie aan – link – 6 december 2013 - kleiner bereik en veel interactie

8. Loesje over luisterboek – foto – 12 april 2013 – kleiner bereik en veel interactie

Video's en externe linken hebben het grootste bereik. Foto's hebben het minste bereik, maar die krijgen wel veel reacties, vind-ik-leuks en/of worden gedeeld. Externe linken genereren de grootste betrokkenheid. Statusupdates scoren het minst in betrokkenheid.

3.6. Activiteiten en publicaties

Beurzen, standen, lezingen en workshops

- Stand Ziezobeurs (Lamot, Mechelen, 22 en 23 maart)
- Workshop: infoavond dyslexie, gemeentelijke lagere school De Zandloper (Sint-Pauwels, Sint-Gillis-Waas, 28 maart)
- Stand REVA-beurs (Flanders Expo, Gent, 25, 26 en 27 april)
- Stand studievoormiddag inspiratiedag "voorlezen aan ouderen", georganiseerd door Stichting Lezen en LINC in het kader van het Jaar van het Voorlezen (Plantijn Hogeschool – Aula Kockx, Meistraat 5, 2000 Antwerpen, 11 juni, voormiddag)
- 5 jaar Luisterpunt, lustrumviering, Vooruit, Gent, 14 juni
- Toegankelijkheidstest Muntpunt (Brussel, 29 augustus)
- Stand opendeurdagen Sensotec (Jabbeke, 20 en 21 september)
- Lancering O Mundo project Stichting Lezen (ABC-huis, Brussel, 17 september)

- Informatiesessie Daisy en Daisy-spelers op Braille Tech, de hulpmiddelenbeurs van de Brailleliga (Brussel, 17 oktober)
- Stand op Week over leerproblemen: 'Talent als label. Week rond talenten bij kinderen met een etiket' (samenwerkingsinitiatief van CM Brugge, Bekina, CLB Brugge (n), Dyspraxis, de opvoedingswinkel, Sprankel, Vlaamse Vereniging Autisme, Zit Stil en de dienst Gezondheids promotie - gebouwen CM Brugge, 21 en 25 oktober, telkens namiddag)
- Stand Ophthalmologia Belgica 2013 (Brussels Expo, 27, 28 en 29 november)

Daarnaast organiseerden we samen met Woon- en Zorgcentra workshops voor ergotherapeuten en participeerden we aan verschillende infodagen en –avonden over dyslexie, meestal in bibliotheken en voor een publiek van (zorg)leerkrachten, logopedisten, bibliotheekmedewerkers en ouders.

3.7. Luisterpunt goes international

Luisterpuntbibliotheek is in Vlaanderen de enige gespecialiseerde openbare bibliotheek voor mensen met een leesbeperking. Voor uitwisseling van ideeën en intervisie-gesprekken is Luisterpunt vooral aangewezen op buitenlandse contacten.

Op de eerste plaats streeft Luisterpunt binnen hetzelfde **Nederlandse taalgebied** naar een vruchtbare samenwerking met de zusterorganisaties in Nederland: de bibliotheek Stichting Aangepast Lezen, het productiecentrum Dedicon en het Sector Instituut voor Openbare Bibliotheken (SIOB). In 2013 werd twee keer een beleidsoverleg op directieniveau gehouden, maar er is ook samenwerking rond concrete projecten, zoals in het bijzonder voor het bouwen van één digitale braillecollectie.

Binnen de **Belgische context** onderhoudt Luisterpunt ook goede contacten met de Franstalige bibliotheek van de Brailleliga.

Luisterpunt probeert ook overleg te plegen met de **Scandinavische bibliotheken**. Deze bibliotheken gelden internationaal als uitmuntende voorbeelden op het vlak van bibliotheekdienstverlening voor personen met een leesbeperking.

In 2013 ging onze aandacht vooral naar **Zweden**. Een vierkoppige delegatie van Luisterpuntmedewerkers bracht in oktober een meerdaags werkbezoek aan Zweden, aan het Swedish Agency for Accessible Materials (MTM), maar ook aan een viertal openbare

bibliotheken, in Malmö, Stockholm, Lerum en Kungälv. Zweden is inspirerend voor Vlaanderen voor haar aanpak van de bibliotheekdienstverlening aan kinderen en jongeren met dyslexie, maar vooral voor hun structurele samenwerking met de openbare bibliotheken. Een uitgebreid verslag van dit bezoek vindt u op onze website.

Luisterpunt participeert aan het **European Trusted Intermediaries Network (ETIN)**. Dries Blanchaert engageert zich namens Luisterpunt in de ETIN-board om te komen tot een grensoverschrijdende uitwisseling van boeken in aangepast leesformaat. In 2013 stond de werking van ETIN echter op een laag pitje.

De internationale bibliotheekorganisatie **International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)** is een belangrijke inspiratiebron voor Luisterpunt. Luisterpunt had in 2013 een drievoudig engagement.

1. Luisterpunt participeert actief aan de IFLA-sectie Libraries serving Persons with Print Disabilities (LPD). Geert Ruebens maakt deel uit van de stuurgroep van LPD en woonde in februari 2013 de LPD-meeting in Madrid bij.
2. De 'World Intellectual Property Organization' (WIPO), een agentschap van de Verenigde Naties, werkt reeds een decennium aan een baanbrekend internationaal verdrag voor de toegankelijkheid van publicaties in aangepast leesformaat. De Vlaamse Luisterpuntbibliotheek heeft als één van de vertegenwoordigers van de internationale bibliotheekorganisatie (IFLA) deelgenomen aan een diplomatieke conferentie in Marokko. Geert Ruebens woonde in juni deze conferentie bij, waar het WIPO-verdrag tot stand kwam. Dit verdrag, de "Marrakech Treaty to facilitate access to published works for persons who are blind, visually impaired, or otherwise print disabled", kan van historisch belang zijn voor onze bibliotheekdienstverlening. U vindt het persbericht van 28 juni als bijlage 4.
3. Samen met de IFLA-sectie Library Services for People with Special Needs (LSN) werkt LPD aan een herwerking van de IFLA Guideliness for Library Services to Persons with Dyslexia. Samen met de Deense Helle Mortenson (LSN) is Saskia Boets projectleidster.

Daisy-boeken in de bib van Malmö, Zweden

4. Digi-Luisterpunt

4.1. ICT-dienst

Nieuwe rol voor ICT-dienst

Omdat technologie in elk aspect van onze organisatie een rol speelt kreeg de ICT-dienst een andere plaats in het organogram en het nieuwe beleidsplan 2014-2018. De dienst wordt nu beschouwd als een ondersteunende dienst voor de dagdagelijkse activiteiten van alle andere diensten.

Planmatige vernieuwingen

Luisterpunt maakt sinds 2012 gebruik van een meerjaren ICT-plan om de aankopen van hard- en software voor het personeel structureel aan te pakken. Jaarlijks evalueren we de huidige ICT infrastructuur en sturen we waar nodig de planning bij.

Het gebruik van verschillende besturingssystemen en kantoorsoftware is verleden tijd. Na de jaarlijkse aankoop van nieuwe hardware en enkele upgrades van oude pc's schakelden we medio 2013 alle persoonlijke pc's over op Windows 7 en MS Office 2010. De uniformiteit van software vereenvoudigt de ondersteuning voor de ICT-dienst en de technische communicatie tussen collega's. We kiezen doelbewust niet voor de meest recente software omdat we betrouwbaarheid en vlot werken belangrijk vinden.

Virtualisatie

De serverhardware waarop het bibliotheekpakket Bibliodata draait is vervangen door een virtuele server op nieuwe hardware van het Netwerk Vlaamse Oogpunten.

Het gebruik van virtualisatietechnologie laat Luisterpunt toe om de zorgen die gepaard gaan met het onderhouden van fysieke servers uit te besteden. Het Netwerk Vlaamse Oogpunten biedt een grotere bedrijfszekerheid dan wanneer Luisterpunt alleen zou instaan voor haar fysieke servers.

Experimenteren met ePub én met nieuwe productietools

Wordt **ePub** de toekomst? Dat is een vraag die velen zich stellen. Bij het Daisy-consortium spreken ze al over de verandering van Daisy naar het ePub 3-ecosysteem. Luisterpunt blijft alert voor nieuwe productietools die Daisy en ePub met elkaar verbinden. In 2013 gingen de experimenten onverminderd door. Maar laten we duidelijk zijn: het ging ook dit jaar om experimenten en niet meer dan dat. Waarom? Omdat de productiemiddelen nog niet zo ver gevorderd zijn dat ze kunnen gebruikt worden in een echte productieomgeving en op grote schaal. Dit nam niet weg dat Luisterpunt actief samenwerkte met partners zoals uitgeverij Vrijdag (bv. het boek *De eerste steen* van Steven Vanackere) en Wablieft om het beste te halen uit de bestaande tools. Om samen te kijken wat al mogelijk is en wat hopelijk gauw mogelijk zal worden ...

Onze studiemeester helpt sinds de 2de helft van 2013 mee aan het testen van de **Hindenburg ABC-tool**. Een veelbelovende tool die - wie weet - een kleine revolutie kan teweegbrengen in de studio's die Daisy-luisterboeken produceren om onze collectie te vormen. We hebben weet van de grote luisterbereidheid van de ontwikkelaars die de Hindenburg ABC tool ontwikkelen voor de noden van de Daisy-gemeenschap.

Vlaams E-boek Platform (VEP)

Luisterpunt en haar VEP-consortiumpartners (Blindenzorg Licht en Liefde, Pyxima, Sensotec en uitgeverij Lannoo) sloten het luik innovatief aanbesteden in het kader van het VEP af in 2013 met een gebruikerstest. Enkele geïnteresseerde lezers namen de uitdaging aan om de ontwikkelde leesapps voor het VEP (een iOS- en Android-versie) te testen. Om deze apps te kunnen testen hebben Lannoo en Luisterpunt een selectie gemaakt van titels die zowel in Daisy als in ePub beschikbaar waren. De testers hielpen ons om beter te begrijpen wat een echte toegankelijke leesapp hoort te zijn.

Enkele conclusies:

- De navigatie moet voorzien zijn van voldoende visuele en auditieve feedback zodat de lezer altijd weet waar hij zich bevindt in het boek of de app.
- Bij vergroting van een tekst op een scherm moet de tekst automatisch verspringen naar een volgende alinea. Het gebruik van een horizontale balk is niet wenselijk omdat dit het navigeren heel onaangenaam maakt.
- Coherente vergroting is belangrijk. Als een lezer de tekst van een boek vergroot moet de tekst van de knoppen in de app, de tekst op de boekenplank en de tekst op andere plaatsen mee vergroten.
- De meningen over het gebruik van synthetische spraak, bv. om een ePub-boek voor te lezen, zijn zeer verdeeld.

De technische voorbereiding van de Bijbel

De ICT-dienst ontving begin 2013 digitale Bijbelbestanden van de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden uit Ermelo, Nederland. De ICT-coördinator en de studiomeester werkten samen om deze bestanden te transformeren naar Daisy-XML en printklare tekstbestanden. Blindenzorg Licht en Liefde gebruikt deze bestanden om in haar studio's een Vlaams ingesproken versie van de Bijbel te maken. De studiomeester ging op bezoek bij Blindenzorg Licht en Liefde in Varsenare om opleiding te geven over het post-synchronisatie proces. Postsynchronisatie betekent dat een studiomedewerker tekst en audio na opname in de studio met elkaar synchroniseert. De tekst van deze Bijbelversie zal dus met oplichting te volgen zijn op een scherm.

ADIBoeken branden

ADIBib kan bij Luisterpuntbibliotheek terecht voor de reproductie van haar toegankelijke educatieve materialen. Op regelmatige basis stuurt ADIBib via het internet digitale bestanden door die onze studiomeester op onze boekenserver plaatst. Een collega in de uitleendienst ontvangt van ADIBib de brandopdrachten en zorgt voor de verdere verwerking. ADIBoeken worden op schijfjes via onze robots gebrand en vervolgens voorzien van een kleurrijke print. Luisterpuntbibliotheek engageert zich, net zoals bij de eigen uitleenopdrachten, voor een snelle doorlooptijd van de reproductie van deze boeken.

4.2. Daisy in de huisstudio

In onze huisstudio worden **Knetterende Letteren** en Knetterende Letteren voor Kids ingelezen en lezen auteurs hun eigen werk in (veelal met steun van Stichting Lezen).

Hier komt heel wat bij kijken: de NCC moet worden aangemaakt (dit is de Daisy-structuur inbrengen in het boek), opnames worden gemaakt en afgewerkt. Nadien wordt een boek ook opgeschoond (te lange stiltes worden weggehaald enz.).

We proberen steeds in te spelen op voorstellen tot **samenwerking** zoals

- De Wablieft-boeken;
- Brusseler-boeken;
- Boeken KJV- en Jeugdboekenweek, met Stichting Lezen.

Auteurs worden gecontacteerd om hun eigen werk voor te lezen. Een door de auteur ingelezen boek betekent voor onze lezers een grote meerwaarde. Auteurslezingen worden steeds geregeld door Luisterpunt, ook als het inlezen zelf in een studio van Transkript of BLL gebeurt.

De boeken die volledig zijn afgewerkt (huisstudio Luisterpunt, Transkript, BLL en de aankopen via Dedicon in Nederland) gaan naar **postproductie**. Daar worden ze bekeken, gevalideerd, omgezet naar mp3, opnieuw gevalideerd, en krijgen ze een definitief boeknummer toegewezen. Deze bestanden worden op twee servers geplaatst (interne Daisy-server en een kopie naar het datacenter).

Ook de montage van ons maandelijks tijdschrift Knetterende Letteren gebeurt in de postproductie.

Hier gebeurt tevens de **omzetting** van gewone audioboeken, Citybooks en Vlaamse Filmpjes naar Daisy. Na het exporteren van de audio naar het .WAV-formaat wordt eerst een NCC aangemaakt op basis van de gegevens op de hoes van het boek. Daarna wordt de audio in het Daisy-boek geïmporteerd. Tot slot worden titel, boekgegevens, tekst op de omslag, enz. ingelezen.

Aan de boeken die we **importeren** vanuit Australië (Vision Australia) en Engeland (RNIB), worden onze bibliotheekgegevens toegevoegd. Hetzelfde gebeurt met de gewone Franstalige luisterboeken die we omzetten naar Daisy.

Technische luik één braillecollectie

Luisterpunt werkte met Dedicon, Stichting Aangepast Lezen en TSA de technische realisatie uit van import- en exportscripts om printklare braillebestanden uit te wisselen tussen Nederland en Vlaanderen. Bestanden worden op een automatische manier toegevoegd aan ons digitaal braillecollectiearchief. De dienst catalogus controleert de metadata van de toegevoegde boeken.

Daisy-robots

We ondervonden heel veel problemen met onze nieuwe inkjet cd-printers die we in 2012 en begin 2013 aankochten. De technische ondersteuning die we nodig hadden om printproblemen op te lossen was onvoldoende aanwezig. Printers die we opstuurden voor nazicht en onderhoud naar onze technische partner in het buitenland bleven vaak meer dan een week weg. Omdat de sector van brandrobots een nichemarkt is en we dus nauwelijks beroep konden doen op binnenlandse referenties besloten we om een kleine enquête te houden bij onze Europese collega's. De resultaten waren duidelijk: de meesten maken gebruik van thermische technologie om cd's te printen en hebben lokale contacten voor technische ondersteuning en onderhoud.

Op basis van deze informatie besloten we om thermische printtechnologie te testen en te implementeren op onze bestaande robots. We namen de beslissing om 2 nieuwe robots aan te kopen bij een leverancier die ons de broodnodige ondersteuning aan huis kan bieden. Deze leverancier zal ook instaan voor het onderhoud van de printers op onze huidige robots.

Een nieuwe thermische printer op 1 van onze Daisy-robots

5. Middelen: beleidsplan, financiën, personeel, bestuur en gebruikersraad

5.1. Nieuw beleidsplan

Het nieuw decreet op het lokaal cultuurbeleid (juli 2012) noopt Luisterpunt ertoe om al vanaf 2014 een nieuw meerjarig beleidsplan te hebben. 2013 staat dan ook in het teken van het opstellen van een nieuw beleidsplan 2014-2018 ter vervanging van het eerste beleidsplan 2009-2014 (waarvan het actieplan 2011-2012 met één jaar werd verlengd).

Een beleidsplan maken is voor Luisterpunt geen verplicht werkstuk, maar een kans om coherente doelstellingen te formuleren en van daaruit haar acties en projecten te genereren.

Luisterpunt schrijft bijgevolg aan een nieuw vijfjarig beleidsplan voor de periode 2014-2018 met als deadline 1 oktober 2013. Het opstellen van het nieuwe beleidsplan 2014-2018 'Iederéén kan lezen' ging gepaard met een grondige voorbereiding en een intens participatieproces.

Eerste voorbereidingen:

- Updaten van de sterktezwakteanalyse van de bibliotheeksituatie ten aanzien van 2007, met betrekking tot collectie, lezers, dienstverlening, infrastructuur, ICT-park, communicatie, personeel en financiën (november 2012);
- Bevragen van de lezers naar de Luisterpuntbibliotheek van hun dromen n.a.v. de bibliotheekweek, wat resulteerde in 'Van dromen doelen maken' (oktober 2012, zie jaarverslag 2012);
- Formuleren door de directie van een eerste insteek van de strategische doelstellingen en bepalen en ordenen van de operationele doelstellingen, gebaseerd op de bespreking van de sterktezwakteanalyse tijdens het stafoverleg op 29 november 2012 (januari 2013).

Op basis van dit voorbereidend werk wordt door de staf van Luisterpunt een nieuw beleidsplan met de strategische en operationele doelstellingen gemaakt (stafmeetings op 29 januari, 22 februari, 28 maart en 16 april). Dit is een 'work in progress' en gaat gepaard met een intens participatieproces in de eerste helft van 2013, waarbij medewerkers, leden van de Algemene Vergadering en van de Gebruikersraad van Luisterpunt en diverse stakeholders van partnerorganisaties worden betrokken.

Onderdelen van het beleidsplan 'Iederéén kan lezen' zijn:

- een duidelijke **missie**
- een uitgebalanceerde **visie**
- een kritische **sterktezwakteanalyse**
- vijf ambitieuze **strategische** doelstellingen
- haalbare **operationele** doelstellingen met SMART- geformuleerde indicatoren
- een eerste **actieplan** 2014-2015 met acties en projecten
- bijlagen:
 - o nota 'Van dromen doelen maken' (inbreng lezers)
 - o werkingsstatistieken 2008-2012 met nulmeting
 - o organogram met zicht op de verschillende diensten en het personeelskader
 - o lijst bibliotheekmedewerkers
 - o samenstelling bestuursorganen Luisterpunt

Het opstellen van het beleidsplan heeft ook geleid tot een eerste actieplan voor de periode 2014-2015 met concrete acties en projecten. Daarbij werden de nodige prioriteiten (hoe meer sterren hoe hogere prioriteit) gesteld en zo mogelijk de consequenties inzake personeel en financiën opgegeven.

Later volgt een tweede actieplan voor de periode 2016-2018.

Er werden in het beleidsplan eveneens resultaatsindicatoren opgegeven, zodat de operationele doelstellingen beantwoorden aan het SMART-principe (Specifiek, Meetbaar, Aanvaard, Realistisch en Tijdsgebonden).

5.2. Financiën

Voor de realisering van haar beleidsplan en het bijhorend actieplan voorziet Luisterpunt jaarlijks in de volgende personele en financiële middelen, grosso modo verdeeld over:

Collectievorming	€ 600.000	35 %
Bibliotheekwerking	€ 250.000	15 %
Personeelskosten	€ 850.000	50 %
Totaal	€ 1.700.000	100 %

De geplande uitgaven zijn in hoofdzaak gedekt door evenredige inkomsten, verkregen via de jaarlijkse basissubsidie van de Vlaamse overheid: ongeveer 1.000.000 euro voor de personeelskosten en de algemene werking, daarnaast is er een subsidiebedrag van 582.000 euro voor collectievorming. Dit bedrag wordt rechtstreeks uitbetaald aan de twee Vlaamse productiecentra, Blindenzorg Licht en Liefde (BLL) en Transkript, waarmee Luisterpunt driejarige overeenkomsten (2013-2015) afsluit waarin het totaalbedrag, de stukprijs per boek en de technische en kwaliteitsvereisten van de productie worden vastgelegd. Deze subsidies worden verstrekt in uitvoering van het nieuwe decreet op het lokaal cultuurbeleid (juli 2012).

In het kader van dit nieuwe decreet sloot Luisterpunt medio 2012 een overeenkomst af met Kamelego vzw. Kamelego staat in voor de aanmaak en de distributie van kranten in Daisy-formaat en via deze overeenkomst wordt haar werking vanaf 2013 ingebed in een ruimer netwerk van dienstverlenende organisaties met toegankelijke informatie. Zodoende ontvangt Kamelego via Luisterpunt haar jaarlijkse werkingssubsidie van 84.000 euro en dient zij bij Luisterpunt haar beleidsplan, actieplan en begroting ter goedkeuring in.

In 2013 heeft Luisterpunt via haar overeenkomsten met de Vlaamse productiecentra Transkript en BLL voor ongeveer 586.000 euro aan Daisy- en brailleboeken aangekocht. De gemiddelde kostprijs voor een Daisy- en voor een brailleboek bedroeg 450 euro in 2013. Het braillebibliotheekwerk, zijnde de productie van digitale brailleboeken, maar ook het printen en verzenden van braille-enkel boeken wordt tegen betaling uitbesteed aan BLL.

Inzake financiën werd in 2011 een meerjarenlening bij Hefboom bvba aangegaan en werden in 2012 financiële afspraken gemaakt met het netwerk Vlaamse oogpunten (BLL, KMBS). De afbetalingen en afspraken werden in 2013 nagekomen.

Ongeveer 10 % van de werkingsmiddelen is afkomstig van andere bronnen (giften van particulieren en lezers, en van inkomsten uit extra fondsen). In 2011 verkreeg Luisterpunt een erkenning om voor giften vanaf 40 euro fiscale attesten uit te reiken. Aan onze lezers en sympathisanten werd een oproep gedaan om een vrijwillige bijdrage over te maken aan Luisterpunt. Deze oproep leverde bijna 30.000 euro op in 2011 en ongeveer 25.000 euro in 2012 en 2013.

Jaarlijks worden een begroting, een meerjarenbalans en een jaarresultaat opgemaakt.

Als startende organisatie heeft Luisterpunt heel wat investeringen gedaan, vooral in haar ICT-park (Daisy-robots, glasvezelnetwerk, servers en pc's), maar ook in nieuwe verzendzakjes en Daisy-schijfjes. Deze investeringen liggen mee aan de bron van een aanhoudend liquiditeitsprobleem in de periode 2009-2011. Hiervoor werd begin 2011 een oplossing gezocht door het opstarten van een grondige hervorming van Luisterpunt, met vooral een structureel terugdringen van de personeelskost door de afvloeiing van enkele medewerkers. Vanaf 2012 werpt dit zijn financiële vruchten af, en ook in 2013 kon de jaarrekening van Luisterpunt positief worden afgesloten.

5.3. Personeel

Op 31 december 2013 telt het personeelskader 13,1 voltijdse equivalenten (VTE), zijnde 19 personen, waarvan 3 gesco's, 2 sociale maribel-medewerkers (= 2 x 0,5 VTE) en 1 medewerker via de Vlaamse Ondersteuningspremie. Bij de start van Luisterpunt bestond het kader uit 27 personen, goed voor 19,4 VTE.

Voor een meer gedetailleerd overzicht van de personeelsleden en een verdeling van de personeelsinzet over de verschillende bibliotheekdiensten: zie bijlage 5.

Het personeelsbeleid (loonbeleid, verlofregeling, arbeidsreglement) stoelt op de CAO voor het sociaal-cultureel werk (PC 329). De loonadministratie verloopt in samenwerking met het sociaal secretariaat SD Worx. Eind 2013 werd een vernieuwd arbeidsreglement in gebruik genomen.

Diverse personeelsleden volgden in 2013 vorming en opleiding, zowel op technisch vlak (Daisy- en ICT-ontwikkelingen) als op vlak van promotie en communicatie. De staf volgde in 2013 een in-huis-training inzake competentie management, gegeven door Upgrading vzw uit Mechelen.

De 'leiding' van de bibliotheek werd eind 2011 gereorganiseerd en dit werd bestendigd in 2013: enerzijds een platter organogram waarbij elke dienst beschikt over een coördinator die de collega's rechtstreeks op de werkvloer aanstuurt en die rapporteert en overlegt met de directeur, anderzijds is er een maandelijkse stafmeeting met de vijf coördinatoren en de directeur. Begin 2012 werd Saskia Boets, op voorstel van het Dagelijks Bestuur, aangesteld tot hoofd van de dagelijkse werking van Luisterpuntbibliotheek. In afwezigheid van de directeur draagt zij een gedelegeerde verantwoordelijkheid en is als hoofd van de dagelijkse werking bevoegd voor de organisatorische en interne uitbouw van de bibliotheek en voor de dagelijkse aansturing van de bibliotheekdiensten en de bibliotheekmedewerkers.

Luisterpunt beschikt, naast de directeur en het secretariaat, over vijf diensten: collectie, catalogus, uitleen, ICT en communicatie en promotie.

Er zijn meerdere vormen van intern werkoverleg: een overleg per dienst, een stafoverleg met de coördinatoren van de vijf diensten en algemene personeelsvergaderingen.

De dienst communicatie en promotie tracht alle collega's geregeld te berichten over publicaties, acties, campagnes en activiteiten die lopen of op stapel staan. Deze berichten worden verspreid via e-mail.

De bibliotheekwerking kan niet zonder de belangeloze inzet van een viertal vrijwilligers voor administratief en logistiek werk, vooral in de uitleendienst.

5.4. Raad van Bestuur en Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering kwam in 2013 drie keer samen (7 januari, 17 maart en 18 december). De Raad van Bestuur kwam bijna maandelijks samen: in 2013 waren er 8 vergaderingen. Voorafgaand aan elke Raad van Bestuur is er een bijeenkomst van het Dagelijks Bestuur.

De voornaamste onderwerpen op de bestuursvergaderingen in 2013 waren:

- financieel beleid
- samenstelling bestuursorganen
- werkingscijfers 2012
- project braille-enkel
- samenwerking met openbare bibliotheken
- samenwerking met Nederland
- nieuwe statuten
- politiek memorandum verkiezingen mei 2014
- beleidsplan 2014-2018
- dyslexiecampagne Ik haat lezen
- personeelsbeleid

De bijeenkomsten van de Raad van Bestuur worden bijgewoond door de directeur, die van de Algemene Vergadering door de directeur en het hoofd van de dagelijkse werking. De bestuurders zijn nauw betrokken bij de werking van de organisatie en leveren ondersteunend en adviserend werk.

Op 18 december 2013 werden een belangrijke Algemene Vergadering en Raad van Bestuur gehouden. Op deze bijeenkomsten werd overgegaan tot:

- de definitieve goedkeuring van het nieuwe beleidsplan 2014-2018
- de goedkeuring van de nieuwe statuten
- wijzigingen in de samenstelling van de bestuursorganen:
 - o de Algemene vergadering telt 25 stemgerechtigde leden en 1 toegetroden lid
 - o de Raad van Bestuur telt 13 bestuurders en verkoos onder de leden volgende gemachtigden: Albert Keersmaekers als voorzitter, Marcel Triest als ondervoorzitter en Geert Ruebens als gedelegeerd bestuurder-directeur
 - o de vernieuwing van het Dagelijks Bestuur

Reeds eind 2011 werd door de Raad van Bestuur ook een Dagelijks Bestuur geïnstalleerd om de operationele werking van de directeur en zijn staf te ondersteunen. Het Dagelijks Bestuur is opgericht om de operationele werking door de directeur te begeleiden. Het Dagelijks Bestuur bestond in 2013 uit: voorzitter Albert Keersmaekers, ondervoorzitter Paul Vanden Bossche, bestuurder Jan de Smedt en directeur Geert Ruebens. Na de bestuursverkiezingen op de Algemene Vergadering van 18 december ziet de samenstelling er vanaf 2014 als volgt uit: voorzitter Albert Keersmaekers, ondervoorzitter Marcel Triest, bestuurder Jan de Smedt en gedelegeerd bestuurder-directeur Geert Ruebens.

In afwachting van een mogelijke verhuis naar de site van de nieuwe openbare bibliotheek (Waalse Krook) in Gent kreeg de directeur het mandaat van de Raad van Bestuur om verder overleg te plegen met de Vlaamse overheid en de bouwheer (= Stadsontwikkelingsbedrijf Gent) om de verhuizing in 2016 naar het voormalige Wintercircus in Gent voor te bereiden.

'Inclusie voor mensen met een leesbeperking': onder die titel schreef Luisterpunt in samenspraak met het Dagelijks Bestuur haar politiek memorandum voor de Vlaamse, federale en Europese verkiezingen van 25 mei 2014. De 'tien geboden' van Luisterpunt werden mee ondertekend door verschillende organisaties uit de sectoren van ouderen, visueel beperkte personen, personen met dyslexie en bibliotheken. De tekst van het memorandum werd bezorgd aan alle democratische politieke partijen in Vlaanderen en staat op onze website.

6. Gebruikersraad

Situering

De gebruikersraad van Luisterpunt werd opgericht in Laken op 12 november 2008. Doel: de raad vertegenwoordigt de lezers en geeft advies aan het bestuur en de directie over de bibliotheekwerking en over thema's die de lezers aanbelangen. Duur van het mandaat: 5 jaar.

Samenstelling

Er wordt een evenwichtige spreiding nagestreefd op het vlak van deskundigheid, soort leesbeperking, leeftijd en geslacht. Elke twee jaar, of telkens wanneer de evenwichtige spreiding binnen de raad daarom vraagt, wordt langs een aantal kanalen (bv. 'Knetterende Letteren' en 'Bliksem') een oproep gelanceerd voor de werving van nieuwe leden (laatste keer oktober 2013).

De gebruikersraad bestaat eind 2013 uit 11 personen: 9 ingeschreven lezers en 2 personen die een sociaal-culturele organisatie vertegenwoordigen die belangrijk is voor de werking van Luisterpunt. Deze 2 personen zijn de verantwoordelijke van Zorgbib en een professor die verbonden is aan de UGent en onderzoek verricht naar leerstoornissen zoals dyslexie en dyscalculie.

Voorzitter van de gebruikersraad is Jean Bos.

Eind 2013 zijn de andere leden Maite Bauwens, Annemie Desoete, Dany Putteman, Julius Schellens, Bart Simons, Pascale Spur, Susanna Van den Kieboom, Luk Van Heden, Christine Van Royen en Bert Vereycken.

Vijf werkgroepen

De gebruikersraad werkt met een indeling in werkgroepen om in kleinere groepjes bepaalde onderwerpen te bespreken en de conclusies grondig te onderbouwen. Pas daarna wordt er over de betreffende materie plenair vergaderd en een besluit genomen.

De werkgroepen:

- Braille (Jean Bos stuurt aan)
- Luisterboeken en inlezers (Bert Vereycken stuurt aan)
- Klantenservice en uitleendienst (Jean Bos stuurt aan)
- Communicatie, promotie en huistijdschrift (Bert Vereycken stuurt aan)
- Internet, website Luisterpunt, digitale catalogus (Bart Simons stuurt aan)

Bijeenkomsten

De gebruikersraad vergaderde in 2013 drie keren plenair, op 27 februari, op 15 mei en op 16 oktober). Alle bijeenkomsten vonden plaats in Leuven.

Drie leden van de gebruikersraad woonden de bijeenkomst van de Technische commissie van 18 juni bij. Tijdens die bijeenkomst werd het advies “Tips voor inlezers” besproken.

Adviezen

- Een aantal items m.b.t. anderstalige boeken, zoals de structuur en de bibliotheekgegevens bij de Franse boeken, de downloadservice bij Vision Australia, de digitale braille bij Once.
- Luisterfragmenten in de catalogus.
- Gunstig advies over het beleidsplan van Luisterpunt 2014 – 2018.
- Tips voor inlezers (oorspronkelijk advies van 12 december 2012): deze tips hebben geleid tot een gezamenlijk overleg technische commissie – gebruikersraad. De leden van de gebruikersraad evalueerden dit overleg positief, een en ander werd uitgeklaard.
- Aanpassing huishoudelijk reglement gebruikersraad m.b.t. het vernieuwen van mandaten, de termijn van het mandaat begint te lopen vanaf het lidmaatschap (dat start op de eerste bijgewoonde bijeenkomst) zodat niet alle mandaten tegelijk aflopen.
- Vanuit SBPV (Slechtzienden- en Blindenplatform Vlaanderen) vertrekt een brief over het WIPO-verdrag naar minister Vande Lanotte. In deze brief wordt een snelle ondertekening en implementatie van het WIPO-verdrag gevraagd. Hij wordt mee ondertekend door een aantal andere organisaties. Ook de gebruikersraad onderschrijft deze brief.

Andere engagementen binnen Luisterpunt

Myriam Roeland maakte namens de gebruikersraad deel uit van de Vlaamse stemmencommissie.

Colofon

Luisterpuntbibliotheek, maart 2014

G. Schildknechtstraat 28, 1020 Brussel (Laken)

[t] 070 246 070

[e] info@luisterpuntbibliotheek.be

[w] luisterpuntbibliotheek.be

[e] info@ikhaatlezen.be

[w] ikhaatlezen.be

Met bijdragen van:

Dries Blanchaert

Saskia Boets

Mark De Haeck

Pascale Denys

Rebecca Joris

Geert Ruebens

Véronique Rutgeerts

Lieve Van Vaerenbergh

Inés Verhoye

Ann Voet

Rita Waeytens

Bijlage 1: artikel Ik haat lezen in Logopedie

Algemene Informatie

IK HAAT LEZEN! Dyslexie? Ga voor een luisterboek.

Saskia Boets

Ik haat lezen, de campagne om Daisy-luisterboeken van Luisterpunt en schoolboeken van Eureka ADIBib bekend te maken, startte eind februari 2012. Posters werden opgehangen, in treinstations, bibliotheken, scholen en ja, ook in een aantal logopediepraktijken. In Logopedie van februari 2012 (jaargang 25, pagina 70-71) vond je naast het wat wie hoe waar van de campagne "Ik haat lezen" deze stoere poster.

Duizenden bladwijzers, markeerstiftjes en rugzakhoezen vonden hun weg naar enthousiaste kinderen, leerkrachten, jeugdbibliothekarissen en begeleiders van leesringen van de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen. Ook via onze Facebook-pagina werden enkele honderden gadgets aangevraagd. En een aantal overtuigde logopedisten wilden hun steeds doorzettende kinderen met dyslexie belonen, hoe kan dit beter met een leuke ik-haat-lezen-gadget?

In oktober 2012 werd "Ik haat lezen" opnieuw zichtbaar in treinstations. Het verhaal gaat verder. Omdat we ervan overtuigd zijn dat herhaling werkt, hangen we in oktober nog eens 150 posters in 26 drukbezochte treinstations. Omdat herhaling

Logopediste Carla uit Heppen vertelt dat ze Daisy-boeken gebruikt bij kinderen met een ernstige leesachterstand, dit om heel snel te prikkelen en leesplezier te stimuleren. Soms is de praktische kant wat moeilijk, met name het gebruik van de Daisy-speler of de computer. Maar wanneer ze alles samen hebben opgestart in de praktijk lukt het thuis ook goed.

Ongeveer 20% van haar huidige bezoekers heeft dyslexie, en bij zowat de helft daarvan gebruikt ze de boeken, vooral voor boekbesprekingen.

Deze groep bestaat voornamelijk uit kinderen van de derde graad lager onderwijs en de eerste graad middelbaar. Wanneer ze samen begonnen zijn met Daisy-boeken probeert ze de kinderen dit luisterlezen te laten verderzetten via de lokale bibliotheek. Ouders zijn bij haar in de praktijk co-therapeut, zo worden zij aangespoord ook

werkt, en omdat we weten dat nog een onvoldoende aantal mensen Daisy-boeken en ADIBib-schoolboeken kennen. Daarom vind je na 1,5 jaar opnieuw een poster bij dit vaktijdschrift en wijzen we nog eens de weg naar onze website: ikhaatlezen.be en [facebook.com/ikhaatlezen](https://www.facebook.com/ikhaatlezen).

De belangrijkste troeven op een rij: Daisy-boeken zijn luisterboeken, van begin tot eind ingelezen. Het kind kan gelijktijdig luisteren en in het gewone, gedrukte boek (van in de gewone bib) mee-lezen. Met de Daisy-speler of (gratis) Daisy-software kan je het Daisy-boek stapsgewijs trager laten voorlezen zodat het kind meer tijd krijgt om mee te lezen. Een uitstekende oefening dus. Luisterpunt heeft Daisy-boeken voor elke leeftijd en in alle genres, voor elk wat wils.

Weet dat je via info@ikhaatlezen.be meer informatie kan vragen, maar ook leuke gadgets kan bestellen voor de flinkste doorzetters: naast bladwijzers hebben we deze keer coole Ik-haat-lezen-stickers en Ik-haat-lezen-vierkleurenbalpennen laten maken. Zolang de voorraad strekt, niet aarzelen is de boodschap.

dit mee verder te zetten.

Het boeken lezen past uiteraard in een breder kader, het is deel van de therapie rond remediëren en compenseren. De logopediste werkt enkel met lezen en luisteren tegelijk. In het begin werkte Carla met een eigen bruikleencollectie: een heel pakket Daisy-boeken dat ze bij Luisterpunt had verkregen. Maar ze merkte al snel dat de kinderen extra werden gestimuleerd als ze zelf hun boek mochten kiezen. De eigen collectie in de praktijk volstond niet, en nu vraagt ze de Daisy-versies van de in de gewone bibliotheek gekozen boeken afzonderlijk bij Luisterpunt aan.

Carla benadrukt dat ze de gratis verzending super (en ook snel) vindt, ook dat de Daisy-software gratis verkrijgbaar en gratis te downloaden is. Er is dus eigenlijk geen enkele drempel om er mee te beginnen.

Meer weten? Surf naar ikhaatlezen.be, informeer in je bib of mail naar info@ikhaatlezen.be.

Bijlage 2: openbare bibliotheken met een Daisy-werking

Provincie	Bibliotheek	Totaal titels	Titels volwassenen	Titels jeugd
Antwerpen	Aartselaar	162	162	
Antwerpen	Antwerpen (verschillende vestigingen)	1.906	1.745	161
Antwerpen	Arendonk	200	100	100
Antwerpen	Baarle-Hertog	221	221	
Antwerpen	Balen	194	140	54
Antwerpen	Beerse	97	44	53
Antwerpen	Berlaar	100	100	
Antwerpen	Berendrecht (Viswater)	100	70	30
Antwerpen	Bonheiden	422	232	190
Antwerpen	Boom	233	183	50
Antwerpen	Bornem	165	137	28
Antwerpen	Borsbeek	138	102	36
Antwerpen	Brasschaat	445	384	61
Antwerpen	Brecht	254	166	88
Antwerpen	Dessel	198	175	23
Antwerpen	Duffel	145	87	58
Antwerpen	Edegem	307	160	147
Antwerpen	Essen	124	100	24
Antwerpen	Geel	165	114	51
Antwerpen	Grobbendonk	106	106	
Antwerpen	Heist-op-den-Berg	145	125	20
Antwerpen	Hemiksem-Schelle (Ivebic)	476	376	100
Antwerpen	Herentals	202	153	49
Antwerpen	Herenthout	100	100	
Antwerpen	Herselt	100	100	
Antwerpen	Hoogstraten	173	123	50
Antwerpen	Hove	220	160	60
Antwerpen	Kalmthout	100	100	
Antwerpen	Kapellen	266	139	127
Antwerpen	Kasterlee	542	470	72
Antwerpen	Kontich	228	158	70
Antwerpen	Laakdal	550	296	254
Antwerpen	Lier	110	70	40
Antwerpen	Lille	151	151	
Antwerpen	Lint	100	100	
Antwerpen	Malle	300	280	20
Antwerpen	Mechelen	339	117	222
Antwerpen	Meerhout	100	100	
Antwerpen	Mol	106	60	46
Antwerpen	Mortsel	473	451	22
Antwerpen	Niel	124	97	27
Antwerpen	Nijlen	151	104	47
Antwerpen	Olen	304	205	99
Antwerpen	Oud-Turnhout	332	301	31
Antwerpen	Putte	159	159	

Antwerpen	Puurs	1.265	100	1.165	
Antwerpen	Ranst	99	99		
Antwerpen	Ravels	265	220	45	
Antwerpen	Retie	205	203	2	
Antwerpen	Rijkevorsel	47	47		
Antwerpen	Rumst	230	100	130	
Antwerpen	Schilde	100	100		
Antwerpen	Schoten	314	143	171	
Antwerpen	Sint-Amands	137	101	36	
Antwerpen	Sint-Katelijne-Waver	170	170		
Antwerpen	Stabroek	100	100		
Antwerpen	Turnhout	506	299	207	
Antwerpen	Vorselaar	150	100	50	
Antwerpen	Vosselaar	100	100		
Antwerpen	Westerlo	200	200		
Antwerpen	Wijnegem	100	100		
Antwerpen	Wommelgem	342	246	96	
Antwerpen	Wuustwezel	150	100	50	
Antwerpen	Zandhoven	301	100	201	
Antwerpen	Zoersel	293	221	72	
Antwerpen	Zorgbib - Rode Kruis	2.976	2.956	20	
Antwerpen	Zwijndrecht	200	200		
		67	19.783	15.028	4.755
Brussels H Gewest	Anderlecht	170	120	50	
Brussels H Gewest	Elsene	150	100	50	
Brussels H Gewest	Etterbeek	100	100		
Brussels H Gewest	Evere	203	103	100	
Brussels H Gewest	Jette	160	80	80	
Brussels H Gewest	Koekelberg	106	56	50	
Brussels H Gewest	Laken	156	114	42	
Brussels H Gewest	Muntpunt	200	200		
Brussels H Gewest	Oudergem	224	115	109	
Brussels H Gewest	Schaarbeek	549	229	320	
Brussels H Gewest	Sint-Agatha-Berchem	100	100		
Brussels H Gewest	Sint-Gillis	100	100		
Brussels H Gewest	Sint-Jans-Molenbeek	231	100	131	
Brussels H Gewest	Sint-Joost-ten-Node	33	16	17	
Brussels H Gewest	Sint-Pieters-Woluwe	236	150	86	
Brussels H Gewest	Ukkel	187	38	149	
Brussels H Gewest	Vorst	100	100		
Brussels H Gewest	Watermaal-Bosvoorde	274	272	2	
		18	3.279	2.093	1.186
Limburg	Alken	125	105	20	
Limburg	As	100	80	20	
Limburg	Beringen	843	530	313	
Limburg	Bilzen	125	100	25	
Limburg	Bocholt	25	25		
Limburg	Borgloon	352	75	277	
Limburg	Bree	250	137	113	
Limburg	Diepenbeek	125	125		

Limburg	Dilsen-Stokkem	525	325	200	
Limburg	Genk	176	151	25	
Limburg	Gingelom	345	145	200	
Limburg	Ham	25	25		
Limburg	Hamont-Achel	25	25		
Limburg	Hasselt	140	133	7	
Limburg	Hechtel-Eksel	141	108	33	
Limburg	Herk-De-Stad	164	164		
Limburg	Heusden-Zolder	125	125		
Limburg	Hoeselt	25	25		
Limburg	Kinrooi	131	92	39	
Limburg	Kortesseem	125	125		
Limburg	Lanaken	386	258	128	
Limburg	Leopoldsburg	131	125	6	
Limburg	Lommel	45	45		
Limburg	Lummen	25	25		
Limburg	Maaseik	642	125	517	
Limburg	Maasmechelen	457	349	108	
Limburg	Meeuwen-Gruitrode	25	25		
Limburg	Neerpelt	100	70	30	
Limburg	Opglabbeek	399	125	274	
Limburg	Overpelt	150	75	75	
Limburg	Peer	25	25		
Limburg	Riemst	75	72	3	
Limburg	Sint-Truiden	278	171	107	
Limburg	Tessengerlo	80	60	20	
Limburg	Tongeren	61	60	1	
Limburg	Voeren	25	25		
Limburg	Zonhoven	145	141	4	
Limburg	Zutendaal	123	98	25	
		38	7.064	4.494	2.570
Oost-Vlaanderen	Aalst	486	251	235	
Oost-Vlaanderen	Aalter	148	106	42	
Oost-Vlaanderen	Assenede	250	170	80	
Oost-Vlaanderen	Berlare	379	1	378	
Oost-Vlaanderen	Beveren-waas (BiblioWaas)	124	62	62	
Oost-Vlaanderen	Brakel	150	100	50	
Oost-Vlaanderen	Buggenhout	112	65	47	
Oost-Vlaanderen	De Pinte	230	144	86	
Oost-Vlaanderen	Deinze	136	107	29	
Oost-Vlaanderen	Denderleeuw	101	81	20	
Oost-Vlaanderen	Dendermonde	100	80	20	
Oost-Vlaanderen	Denderhoutem	20		20	
Oost-Vlaanderen	Destelbergen	262	139	123	
Oost-Vlaanderen	Eeklo	234	108	126	
Oost-Vlaanderen	Erpe-Mere	198	80	118	
Oost-Vlaanderen	Evergem	227	80	147	
Oost-Vlaanderen	Gavere	158	100	58	
Oost-Vlaanderen	Gent	960	632	328	
Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen	162	40	122	

Oost-Vlaanderen	Haaltert	145	88	57
Oost-Vlaanderen	Hamme	102	51	51
Oost-Vlaanderen	Herzele	150	150	
Oost-Vlaanderen	Kaprijke	46	46	
Oost-Vlaanderen	Kluisbergen	50		50
Oost-Vlaanderen	Knesselare	169	104	65
Oost-Vlaanderen	Kruibeke (BiblioWaas)	416	183	233
Oost-Vlaanderen	Kruishoutem	250	101	149
Oost-Vlaanderen	Laarne	99	79	20
Oost-Vlaanderen	Lebbeke	100	80	20
Oost-Vlaanderen	Lede	252	182	70
Oost-Vlaanderen	Lierde	150	80	70
Oost-Vlaanderen	Lochristi	355	139	216
Oost-Vlaanderen	Lokeren (BiblioWaas)	295	166	129
Oost-Vlaanderen	Lovendegem	125	125	
Oost-Vlaanderen	Maldegem	335	184	151
Oost-Vlaanderen	Maarkedal	106	80	26
Oost-Vlaanderen	Melle	212	131	81
Oost-Vlaanderen	Merelbeke	391	205	186
Oost-Vlaanderen	Moerbeke (BiblioWaas)	212	187	25
Oost-Vlaanderen	Nazareth	159	80	79
Oost-Vlaanderen	Nevele	100	80	20
Oost-Vlaanderen	Ninove	100	100	
Oost-Vlaanderen	Oosterzele	130	82	48
Oost-Vlaanderen	Oudenaarde	69	39	30
Oost-Vlaanderen	Ronse	103	63	40
Oost-Vlaanderen	Sint-Gillis-Waas	196	85	111
Oost-Vlaanderen	Sint-Laureins	288	100	188
Oost-Vlaanderen	Sint-Lievens-Houtem	100	100	
Oost-Vlaanderen	Sint-Martens-Latem	464	365	99
Oost-Vlaanderen	Sint-Niklaas	358	211	147
Oost-Vlaanderen	Stekene	200	101	99
Oost-Vlaanderen	Temse	300	150	150
Oost-Vlaanderen	Waarschoot	93	79	14
Oost-Vlaanderen	Waasmunster	271	111	160
Oost-Vlaanderen	Wachtebeke	200	100	100
Oost-Vlaanderen	Wetteren	205	170	35
Oost-Vlaanderen	Wichelen	62	33	29
Oost-Vlaanderen	Wortegem-petegem	258	188	70
Oost-Vlaanderen	Zele	251	201	50
Oost-Vlaanderen	Zelzate	201	101	100
Oost-Vlaanderen	Zingem	100	80	20
Oost-Vlaanderen	Zomergem	249	118	131
Oost-Vlaanderen	Zottegem	100	100	
Oost-Vlaanderen	Zulte	323	199	124
Oost-Vlaanderen	Zwalm	100	100	
		65	13.377	7.843
				5.534

Vlaams-Brabant	Aarschot	157	60	97	
Vlaams-Brabant	Begijnendijk	700	600	100	
Vlaams-Brabant	Bekkevoort	250	200	50	
Vlaams-Brabant	Bierbeek	130	100	30	
Vlaams-Brabant	Diest	181	181		
Vlaams-Brabant	Geetbets	205	40	165	
Vlaams-Brabant	HaBoBib (Haacht- Boortmeerbeek)	224	106	118	
Vlaams-Brabant	Halle	382	241	141	
Vlaams-Brabant	Herent	521	284	237	
Vlaams-Brabant	Hoeilaart	100	100		
Vlaams-Brabant	Holsbeek	604	466	138	
Vlaams-Brabant	Huldenberg	157	103	54	
Vlaams-Brabant	Kapelle-op-den-Bos	253	83	170	
Vlaams-Brabant	Keerbergen	100	60	40	
Vlaams-Brabant	Kortenaken	111	111		
Vlaams-Brabant	Kortenbergh	221	120	101	
Vlaams-Brabant	Landen	6		6	
Vlaams-Brabant	Leuven	477	427	50	
Vlaams-Brabant	Liedekerke	372	273	99	
Vlaams-Brabant	Merchtem	100	80	20	
Vlaams-Brabant	Opwijk	197	86	111	
Vlaams-Brabant	Oud-Heverlee	500	260	240	
Vlaams-Brabant	Overijse	200	131	69	
Vlaams-Brabant	Roosdaal	280	189	91	
Vlaams-Brabant	Rotselaar	293	253	40	
Vlaams-Brabant	Steenokkerzeel	41	11	30	
Vlaams-Brabant	Ternat	155	135	20	
Vlaams-Brabant	Tervuren	151	86	65	
Vlaams-Brabant	Tielt-winge	325	302	23	
Vlaams-Brabant	Tienen	125	80	45	
Vlaams-Brabant	Tremelo	603	306	297	
Vlaams-Brabant	Wemmel	165	100	65	
Vlaams-Brabant	Zaventem	128	107	21	
Vlaams-Brabant	Zemst	104	25	79	
Vlaams-Brabant	Zoutleeuw	88	34	54	
		35	8.606	5.740	2.866
West-Vlaanderen	Anzegem	145	58	87	
West-Vlaanderen	Avelgem	255	135	120	
West-Vlaanderen	Beernem	173	80	93	
West-Vlaanderen	Blankenberge	100	80	20	
West-Vlaanderen	Brugge	380	290	90	
West-Vlaanderen	Damme	50	50		
West-Vlaanderen	De Haan	100	80	20	
West-Vlaanderen	De Panne	102	82	20	
West-Vlaanderen	Deerlijk	138	118	20	
West-Vlaanderen	Dentergem	200	185	15	
West-Vlaanderen	Gistel	100	100		
West-Vlaanderen	Houthulst & Lo-Reninge	116	80	36	

West-Vlaanderen	Ichtegem	429	330	99	
West-Vlaanderen	Ieper	127	105	22	
West-Vlaanderen	Ingelmunster	125	110	15	
West-Vlaanderen	Izegem	141	118	23	
West-Vlaanderen	Knokke-Heist	931	874	57	
West-Vlaanderen	Koksijde	193	125	68	
West-Vlaanderen	Kortrijk	209	111	98	
West-Vlaanderen	Kuurne	63	36	27	
West-Vlaanderen	Langemark-Poelkapelle	200	180	20	
West-Vlaanderen	Lendelede	44	22	22	
West-Vlaanderen	Menen	335	191	144	
West-Vlaanderen	Middelkerke	103	81	22	
West-Vlaanderen	Moorslede	100	80	20	
West-Vlaanderen	Nieuwpoort	390	240	150	
West-Vlaanderen	Oostende	105	105		
West-Vlaanderen	Oostkamp	142	80	62	
West-Vlaanderen	Oostrozebeke	101	80	21	
West-Vlaanderen	Poperinge	100	80	20	
West-Vlaanderen	Roeselare	194	109	85	
West-Vlaanderen	Tielt	100	80	20	
West-Vlaanderen	Torhout	314	196	118	
West-Vlaanderen	Veurne	393	210	183	
West-Vlaanderen	Waregem	318	227	91	
West-Vlaanderen	Wervik	107	83	24	
West-Vlaanderen	Wevelgem	625	443	182	
West-Vlaanderen	Wielsbeke	684	566	118	
West-Vlaanderen	Wingene	100	80	20	
West-Vlaanderen	Zonnebeke	120	100	20	
West-Vlaanderen	Zwevegem	274	142	132	
		41	8.926	6.522	2.404

TOTAAL:		264	61.035	41.720	19.315

Bijlage 3: persbericht WIPO-Treaty

Mirakel in Marrakech

Persmededeling Luisterpuntbibliotheek 28 juni 2013

Baanbrekend internationaal verdrag goedgekeurd: mirakel in Marrakech

Wereldwijde toegang tot publicaties in een aangepast leesformaat voor personen met een leesbeperking.

De 'World Intellectual Property Organization' (WIPO), een agentschap van de Verenigde Naties, belegt van 17 tot 28 juni juni een diplomatieke conferentie in Marrakech (Marokko). Aan deze bijeenkomst nemen vertegenwoordigers uit ruim 130 lidstaten deel, geflankeerd door een schare deskundigen en observatoren, zowel van de zijde van de rechthebbenden (uitgevers, auteurs) als van de social-profit en overheidsorganisaties die werken aan de toegankelijkheid van lectuur en informatie voor mensen met een leesbeperking. Ook de Belgische overheid en de Europese Commissie waren met een delegatie present en actief.

Wereldwijd wordt het aantal personen met een visuele beperking geraamd op 314 miljoen mensen, waarvan 90% in een ontwikkelingsland leeft. Slechts 5% van de gedrukte publicaties zijn in een ander leesformaat (braille of audio) beschikbaar. Dit is de zogenaamd 'Book Famine'. Daarnaast zijn er tal van andere doelgroepen van mensen met een leesbeperking, zoals personen met dyslexie of met afasie.

Op 26 juni werd, na meer dan 10 jaar van embryonale ontwerp teksten, spaak lopende onderhandelingen, lobbywerk op het scherp van de snee en de moeilijk overbrugbare kloof tussen de ontwikkelingslanden en de ontwikkelde landen, een akkoord bereikt. Dit wordt vandaag plechtig ondertekend. Het bereikte resultaat is een baanbrekend internationaal verdrag, dat voortaan geboekstaafd staat als het mirakel van Marrakech, omdat deze historische doorbraak hier werd verwezenlijkt.

Een positieve ingesteldheid en een duidelijke politieke wil bij alle onderhandelende partijen, gecombineerd met een grote dosis creativiteit en flexibiliteit, en met een stevige doortastendheid van de leidende WIPO-delegatie, hebben geleid tot een uitgebalanceerd eindverdrag dat vandaag, 28 juni 2013, wordt ondertekend.

Dit is een bindend internationaal verdrag in balans: omdat het de verruimde toegankelijkheid voor mensen met een leesbeperking kadert en uitwerkt met respect voor de internationale copyright regelgeving (waaronder de conventie van Bern die al dateert van 1886).

Anderzijds komt het WIPO-verdrag tegemoet aan belangrijke wensen en noden van personen met een leesbeperking:

- Het verdrag is toepasselijk op iedereen met een leesbeperking, niet alleen personen met een visuele beperking.
- Er wordt een recht geïnstalleerd op de reproductie van gedrukte boeken in een aangepast leesformaat.
- Er wordt een recht geformuleerd op uitlenen en distribueren, aan de beoogde doelgroepen van personen met een leesbeperking, op welke drager dan ook, zowel via een materiële drager (braillepapier, audio-cd) als via online distributie (download of streaming).
- Grensoverschrijdend lenen of distribueren wordt mogelijk gemaakt via het installeren van een landelijke 'geautoriseerde organisatie' ('authorised entity'). Dit maakt dat Vlamingen eindelijk ook toegang kunnen krijgen tot bv. Franse, Engelse en Spaanse boeken, boeken waarvan zij nu helaas verstoken blijven.

Het is nu zaak om de komende maanden te ijveren voor een landelijke implementatie in België, waarbij overleg tussen de overheid, de rechthebbenden en de doelgroepen van mensen met een leesbeperking raadzaam is. Er moet nagegaan worden in welke mate de federale auteurswet moet worden bijgestuurd.

Het WIPO-verdrag heeft als officiële benaming: "**Marrakech Treaty to facilitate access to published works for persons who are blind, visually impaired, or otherwise print disabled**".

De Vlaamse Luisterpuntbibliotheek heeft als één van de vertegenwoordigers van de internationale bibliotheekorganisatie (IFLA) actief geparticipeerd aan deze diplomatieke conferentie in Marokko.

Meer informatie en de tekst over de Marrakech Treaty is te lezen op:

www.luisterpuntbibliotheek.be

www.ifla.org

www.wipo.int/dc2013/en/

Contactpersoon bij Luisterpuntbibliotheek:

Geert Ruebens, directeur, 0477-82 13 50, geert.ruebens@luisterpuntbibliotheek.be

Bijlage 4: personeelsleden

Directie

Geert Ruebens, directeur
Saskia Boets, hoofd dagelijkse werking

Personeel, Financiën en Secretariaat

Julienne Vereetbrugghen (75%)

Uitleendienst

Lieve Van Vaerenbergh (75%), coördinator
Tom Gabriëls
Véronique Rutgeerts (60%)
Lieven Vanpoucke

Braillebibliotheekwerk uitbesteed aan BLL:

Marcel Herrebaut
Freddy Billiet

Collectie

Pascale Denys, coördinator
Kris De Vis (35%)

Catalogus

Ann Voet, coördinator
Kris De Vis (15%)

Communicatie & promotie

Saskia Boets, coördinator
Mark De Haeck (50%), redacteur Knetterende letteren
Rebecca Joris, medewerker communicatie en promotie
Inés Verhoye (40%), secretaris van de Vlaamse stemmencommissie
Rita Waeytens (50%), huisstudio, auteurslezingen

ICT & studio

Dries Blanchaert, coördinator
Gino Peenen, studiomeester
Ekrem Gashi, studio BLL

Onderhoud

Hidajete Baleci (20%)

Bijlage 5: samenstelling bestuursorganen

De samenstelling van de bestuursorganen van Luisterpunt ziet er eind 2013 als volgt uit:

Raad van Bestuur

Albert Keersmaekers, voorzitter
Marcel Triest, ondervoorzitter
Geert Ruebens, gedelegeerd bestuurder
Jeroen Baldewijns
Luc Bauwens
Ria Decoopman
Jan de Smedt
Paul Dewilde
Jan Rottier
Anne Tissen
Ingrid Vandekelder
Paul Vanden Bossche
Frieda Van Wijck

Dagelijks bestuur

Albert Keersmaekers
Marcel Triest
Jan de Smedt
Geert Ruebens

Algemene Vergadering

Paul Cools
Paul De Broe
Werner De Dobbeleer
Dirk Degeyter
Luc Desmet
Kris De Winter
Sofie Dewulf
Jeanninne Maurissen
Johan Mijs
Ann Schatteman
Marjan Van Doorselaer
Patrick Van Hecke
Ronald Vrydag
en alle leden van de Raad van Bestuur